

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - СМОЛЯН

Състояние на околната среда

ГОДИШНИК
2010 год.

Смолян, 2011 г.

Съкращения	3
1. Компоненти на околната среда.....	5
1.1. Въздух	5
1.1.1. Имисии	5
1.1.2. Емисии	6
1.1.2.1. Емисии от горивни източници.....	6
1.1.2.2. Емисии от Летливи органични съединения /ЛОС/	6
1.1.2.3. Озоноразрушаващи вещества	6
1.2. Води.....	6
1.2.1. Физико – химичен мониторинг – повърхностни води	6
1.3. Земи и почви.....	8
1.3.2. Пестициди.....	8
1.4. Защитени територии и биоразнообразие.....	9
1.5. Земни недра и подземни богатства	10
2. Фактори на въздействие	14
2.1. Отпадъци.....	14
2.1.1. Битови и строителни отпадъци.....	14
2.1.2. Отпадъци от опаковки	17
2.1.3. Биоразградими отпадъци.....	18
2.1.4. Масово разпространени отпадъци.....	19
2.1.5. Производствени и опасни отпадъци	20
2.2. Шум	22
2.3. Радиология.....	24
2.4. Опасни химични вещества	24
2.4.1. Опасни химични вещества и управление на риска.....	24
2.4.2. Директива СЕВЕЗО	25
3. Комплексна фонова станция “Рожен”	26
3.1. Въздух - имисии,	27
3.2. Води - повърхностни	28
3.3. Растителност.....	30
3.3. Почви.....	31
4. Екологично законодателство. Превантивна дейност	31
4.1. Екологично законодателство и контролна дейност.....	31
4.2. Оценка на въздействието върху околната среда и Екологична оценка на планове и програми	32
4.2.1. Комплексни разрешителни	34

Съкращения

- АБ - Асфалтова база
- АИС - Автоматична измервателна станция
- БД УВ ЗБР – Благоевград – Басейнова дирекция за управление на водите - западно беломорски район с център Благоевград
- БД УВ ИБР – Пловдив - Басейнова дирекция за управление на водите - източно беломорски район с център Пловдив
- БИ – Биотичен индекс
- БО – Болнични отпадъци , СО – Строителни отпадъци, ПО – Промислени отпадъци,
- ГПСОВ – Градска пречиствателна станция за отпадни води
- ГФ – Горски фонд
- ДАМС – Държавна агенция за младежта и спорта
- ДБ – Държавен бюджет
- ДДС – Държавно дивечовъдно стопанство
- ДЛ – Държавно лесничейство
- ДОВОС – Доклад по оценка на въздействието върху околната среда
- ЕО – Екологична оценка
- ЕС – Европейски съюз
- ЗМ – Защитена местност
- ЗОЗЗ – Закон за опазване на земеделските земи
- ЗРА – Закон за рибарството и аквакултурите
- ЗТ – Защитена територия
- ЗУО – закон за управление на отпадъците
- ИАОС - Изпълнителна агенция по околна среда
- ИО – Инертни отпадъци,
- КАВ – Качество на атмосферния въздух
- КФС Рожен – Комплексна фонова станция РОЖЕН
- ЛОС – Летливи органични съединения
- МАС - Мобилна измервателна станция
- МБАЛ – Многопрофилна болница за активно лечение
- МВЕЦ – Малка водно електрическа централа
- МЗ – Министерство на здравеопазването
- МЗГ – Министерство на земеделието и горите
- МОСВ - Министерство на околната среда и водите
- МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- МС – Министерски съвет
- НО – Неопасни отпадъци,
- НПО – Неправителствена организация
- НПУДО – Национална програма по управление на дейностите по отпадъците
- НСМ – Национална система за мониторинг
- ОБ – Общински бюджет
- ОБА – Общинска администрация
- ОВОС – Оценка на въздействие върху околната среда
- ОО – Опасни отпадъци
- ПДК – Пределно допустими концентрации
- ПЗ – Природна забележителност
- ПКЗНБАК – Постоянна комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи
- ППЗГ – Правилник за приложение на закона за горите
- ППЗЛОД – Правилник за прилагане на закона за лова и опазване на дивеча
- ПС – Пречиствателно съоръжение
- ПСОВ - Пречиствателна станция за отпадни води
- ПУДООС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
- РИОСВ-Смолян – Регионална инспекция по околната среда и водите - Смолян
- РКС – Районен кооперативен съюз
- РЛ-Пловдив – Регионална лаборатория Пловдив
- РЛ-Смолян – Регионална лаборатория Пловдив
- РУГ-Смолян – Регионално управление на горите Смолян
- РШ – Ревизионна шахта
- ТБО – твърди битови отпадъци
- ФПЧ – фини прахови частици
- ХХ – хвостохранилище

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - СМОЛЯН

Адрес: ул. "Дичо Петров" № 16, пк. 99, гр. Смолян

Пощенски код: 4700, Телефонен код: 0301

Регионална инспекция по околната среда и водите - Смолян

- Директор 62764, 60113, GSM-0888-809 184,
- Дежурен телефон, информация – 60100;
- Факс - 60121;
- Главен счетоводител – 60104;
- Офис за компл. обслужване – 60119;
- Главен юрисконсулт – 60116;
- Каса и Човешки ресурси – 60761, 60105;
- Началник отдел "Контрол на околната среда", „Води” - 60108
- Началник отдел "Управление Отпадъци" - 60107;
- Началник отдел „Информационна дейност и Защита на природата” – 60111;
- "Биоразнообразие и защитени територии" – 60117,
- Сектор "Земни недра и води" – 60109;
- Сектор "Отпадъци" –; 60127
- Сектор "Въздух" – 60106;
- Направление "Превантивна дейност" – 60114;
- Инвестиционни проекти – 60118;
- Информационно обслужване – 60115;

Регионална лаборатория Смолян към ИАОС София

- Началник отдел "РЛ" – тел./факс- 60125, 65177,
- Лаборатория – Води – 60122; 65178
- Лаборатория – Въздух – 60123;
- Лаборатория – Микробиология – 60124
- email: rlab_smolian@mail.bg

Басейнова дирекция

"Източнобеломорски район" –

Регионално Бюро Смолян

- Старши експерти "Разрешителни регистри" – тел./fax - 60120
- Старши експерти "Контрол и връзки с обществеността" – тел. – 60126
- E – mail: bd_smolian@abv.bg

Публикуване на издадени Разрешения; Решения; Регистрационни документи; Удостоверения; Становища; Преценки и Оценки по ОВОС; Друга служебна информация –

<http://www1.government.bg/ras/regimes/index.html>

E – mail: riosv-smolyan@mbox.contact.bg

Министерство на околната среда и водите

<http://www.moew.government.bg>

РИОСВ – Смолян

<http://riewsm-bg.eu>

1. Компоненти на околната среда

1.1. Въздух

През 2010г. са извършени с 44 проверки по-малко в сравнение с 2009г. По малкият брой проверки се дължи на икономическата стагнация в региона и въведената през настоящата година практика да се извършват съвместни и комплексни проверки. Не на последно място причина за намаленият брой проверки е и обстоятелството, че в направление „Въздух” в резултат на продължително отсъствие по болест през отчетният период е работил един експерт. Броят на дадените предписания през разглеждания период е съпоставим в сравнение с 2009г.

№	Дейности	2009	2010
1.	Общ брой извършени проверки:	299	255
2.	Дадени предписания	77	79
3.	Изпълнени предписания	48	71
4.	Проверки на обекти с ЛОС	158	147
5.	Съставени актове	5	1
6.	Издадени НП	1	1
8.	Брой проверки на обекти с хладилни и климатични инсталации с над 3 кг. фреон	53	43
9.	Брой проби от обекти източници на емисии	5	4
10.	Проверки на обекти с емисии от горивни източници и източници влияещи върху КАВ	86	67
11.	Проверки по сигнали на граждани	8	15

Броят на проверките на обекти с емисии от горивни инсталации и източници влияещи върху КАВ е по-малък в сравнение с 2009г, което се дължи основно на по малкият брой работещи обекти и сравнително топлата и продължителна есен.

Извършени са проверки по сигнали на граждани относно дейността на обект „Кипарис алфа”, „Кипарис”, както и от дейността на обекти на площадка на бивше МТС-Чепеларе, както и многократни проверки при изграждане на водния цикъл в града.

Установяват се много неработещи обекти вследствие на финансовата криза.

Дадени са 79 предписания, от които 53 са изпълнени, а 7 предписания са със срок на изпълнение или 31.12.2010 г, т.е предстои проверка, както и със срок след 31.12.2010г.

Проверките на обекти, източници на емисии по Наредба №1/2005 год. са 67 броя, Извършено е емисионно пробонабиране през разглеждания период на площадка на „Геоминерал”АД- с. Михалково; сушилни на „Секвоя”ЕООД-Чепеларе, котелна централа на „Амер Спортс България”ЕООД-Чепеларе и асфалтова база –Грохотно към „Виастройинженеринг”ООД-Смолян. Съгласно утвърден план за собствен мониторинг е извършен емисионен контрол на „Горубсо-Златоград”АД-трошачки на ЕОФ. На базата на резултатите от извършените собствени периодични измервания е наложена текуща месечна санкция.

Проверките на обекти, работещи с ЛОС са 147. По Наредбата за ограничаване на емисиите от ЛОС от 2007 год. проверките са 70 броя, проверките на бензиностранци по Наредба №16/1999 са 50 броя, 27 броя са и проверките на обекти по Наредба №7/2003 год.

Проверени са 43 обекта с хладилни и климатични инсталации с над 3 кг фреон. През разглеждания период има съставен един акт и издадено наказателно постановление на „Секвоя” ЕООД-Чепеларе за не извършване на емисионен контрол.

1.1.1. Имисии

На АИС-Смолян през настоящата година са извършени 358 измервания, от които наднормените стойности са 119 броя.

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр.	Брой превишения на ПС за СДН (50µg/m3)	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m3)	Средна годишна концентрация (µg/m3)
ФПЧ10	358	119	181.74	49.74

На КФС „Рожен” през периода имаме 355 измервания, от които наднормените стойности са 8 броя.

В дните 11 и 12 ноември в които имаме наднормени и най-високи нива на ФПЧ₁₀ в АИС-Смолян са отчетени много високите нива на ФПЧ₁₀ в КФС „Рожен”, а така също, са отчетени и много високи нива и на ФПЧ_{2,5} и Общ суспендиран прах (ОСП). Всичко това ни дава основание да считаме, че наднормени стойности отчетени в АИС-Смолян и наднормената стойност на КФС”Рожен” са вследствие на пренос. Цитираната по-горе тенденция отчетохме и през м. юни, август и декември като при анализ на получените данни е видно, че освен съвпадение на дни с пикови стойности, имаме и високи стойности на ФПЧ_{2,5} и ОСП. През м. юни, август и ноември /наднормените стойности на КФС”Рожен”/ имаме не характерно топли и сухи месеци за региона.

1.1.2. Емисии

1.1.2.1. Емисии от горивни източници

Проверките на обекти с емисии от горивни източници са 67 броя. Извършени са проверки по сигнали на граждани относно дейността на обект ЕТ „Елитекс - Богдан Богданов” гр.Смолян, „Кипарис алфа”, от дейността на обекти на площадка на бивше МТС-Чепеларе, както и няколкократно проверки при изграждане на водния цикъл в града. Дадени са предписания с цел минимизиране на негативният ефект от изграждане на водния цикъл в града.

Извършено е емисионно пробонабиране през разглеждания период на площадка на „Геоминерал” АД- с. Михалково; сушилни на „Секвоя” ЕООД-Чепеларе, котелна централа на „Амер Спортс България” ЕООД-Чепеларе и асфалтова база –Грохотно към „Виастройинженеринг” ООД-Смолян. Съгласно утвърден план за собствен мониторинг е извършен емисионен контрол на „Горубсо-Златоград” АД-трошачки на ЕОФ.

1.1.2.2. Емисии от Летливи органични съединения /ЛОС/

През 2010 год. проверките на обекти, работещи с ЛОС са 147 броя.

По Наредбата за ограничаване на емисиите от ЛОС от 2007 год. проверките са 70 броя, проверките на бензиностанции по Наредба №16/1999 са 50 броя, 27 броя са и проверките на обекти по Наредба №7/2003 год.

Установява се, че част от инвентаризираните фирми, реално не извършват дейност или са малки магазини по селата предлагащи буквално по около 10 кутии лак или боя.

При проверките не се констатира нарушения по етикетирването на предлаганите продукти по Наредбата за ограничаване на ЛОС.

1.1.2.3. Озоноразрушаващи вещества

Проверени са 43 обекта с хладилни и климатични инсталации с над 3 кг фреон.

1.2. Води

1.2.1. Физико – химичен мониторинг – повърхностни води

Замърсяването на водите във водоприемниците се получава най-вече след заустване на отпадните води от по-големите населени места и общински центрове с изградена над 70% канализационна мрежа и наличие на главен събирателен колектор. Също така като говорим за замърсяване на повърхностно-течащи и стоящи води е необходимо да се има в предвид, че повечето места в региона са разположени главно в горните течения на реките, чийто отток в по-голямата част от годината е около средния и по-малък от средния.

През годината се извършиха проверки на пречиствателните станции за отпадъчни води на населените места Мадан, Рудозем, Златоград и к.к. "Пампорово". Взети бяха водни проби от вход и изход ГПСОВ, като резултатите от анализа на отпадъчните води на изход на четирите ПСОВ отговарят на емисионните норми посочени в Прил. №3 към Наредба №6/2000 г.

В края на 2009 г. беше пусната ГПСОВ – Смолян, като през 2010 г. се наблюдаваше пречиствателния ефект, бяха взети водни проби на изход ГПСОВ, които отговарят на емисионните норми посочени в Прил. №3 към Наредба №6/2000 г.

В Плана за 2010 г. целите, които е трябвало да бъдат постигнати, са въвеждането в експлоатация на ГПСОВ-Смолян и подпомагане на операторите за постигане на поставените норми на останалите ГПСОВ в Мадан, Рудозем и Златоград, като и четирите пречиствателни станции през 2010 г. дават много добър пречиствателен ефект и постигат поставените норми в издадените Разрешителни за заустване.

В останалите общински центрове се строят канализационни мрежи и събирателни колектори до площадките, определени за изграждане на ГПСОВ, но в момента има спрени обекти.

В промишления сектор с най-голяма степен на замърсяване са отпадъчните води от хранително-вкусовата промишленост, минно-добивната и минно-преработвателната. От първата група обекти, замърсяването е с органичен характер по показатели рН, БПК5,НВ, общ азот, общ фосфор, а при втората група замърсяването е физико-химично по показатели рН, ХПК, тежки метали (желязо, мед, цинк, кадмий, арсен, олово), цианиди, НВ.

Големи емитери в отрасъл хранително-вкусова промишленост са: "П.А.Л-БГ" ЕООД- цех за рибопреработка "Беден"; КД "Салвелинус Рея Фиш" – цех за рибопреработка "Доспат"; ЕТ „НИК – 60 Недялко Колаксьзов”, Цех за рибопреработка „Сините ханчета”; „Скорпион – 21” ООД, МПП с. Забърдо; ЕТ "Владимир Карамитев" – МПП "Върбина", „Мечи Чал Милк" ЕООД – МПП „Мечи Чал Милк”; МК „Родоба – Милк” – МПП „Смилян”; „КеРи" ООД – МПП „КеРи”; „Родопчанка" ООД – МПП „Родопчанка”; ЕТ „АЛАДА – М. Банашък” – МПП „АЛАДА”; „АНМАР" ООД – МПП „Падина”; СД „Салик В.А. и сие” – МПП „Жълтуша” и „Рожен Милк"ООД-Давидково. Обектите са с изградени пречиствателни станции с биологично пречистване, но не всички са в добро експлоатационно състояние, за което инспекцията е наложила имуществени санкции. Общият брой наложени и действащи санкции на тези обекти е 5 бр.

В сравнение с предишни години се наблюдава подобрене в работата на пречиствателните съоръжения на "П.А.Л-БГ" ЕООД- цех за рибопреработка "Беден" и ТПК "Михалково".

През 2010 г. беше извършен засилен контрол на млекопреработвателните предприятия в община Ардино за спазване на поставените условия в разрешителните за заустване и за намаляване изпускането на непречистени отпадъчни води и утайки в повърхностни водни обекти, там където имаше отклонения от условията в разрешителното за заустване бяха дадени предписания.

За последните години бяха ликвидирани няколко рудника и директното им заустване, което доведе до подобряване качеството на водите във водоприемниците. В близките години не е настъпила промяна в качеството на заустваните от хвостохранилищата отпадни води. Единствено отпадните води от ХХ "Лъки-2 комплекс" отговарят на нормите.

Това се дължи на подобрената технология на пречистване (ХХ "Лъки-2 комплекс" работи като комплекс от горно и долно утаечно езеро) и р. Юговска е отбита посредством тунел. В края на 2008 г. се отвориха каверни в долно утаечно езеро и се получи изпускане на отпадъчни води, вследствие на което езерото бе изпуснато и в момента се извършват ремонтни работи по тези каверни за осигуряване на водоплътност на дъното на езерото. В началото на 2009 г. беше изграден хоризонтален утаител под ХХ „Лъки-2 комплекс временно”, като отпадъчните води от производството на фабриката преминават през горно утаечно езеро, след което се доутаяват в хоризонталния утаител и оттам се връщат с помпи в

ЛОФ, по схема на оборотен цикъл. През 2010 г. се извършиха укрепителни дейности на стената и дъното на долно утаечно езеро.

Вследствие събиране на атмосферни повърхностни води на дъното, през месец юли на 2010 г. отново се отвори каверна, през която изтекоха тези води. Това налага извършване на допълнителни укрепителни дейности на стената и дъното на засегнато утаечно езеро.

XX “Рудозем-2” към РОФ дава добър пречиствателен ефект с изключение на цианидите, които са малко над нормите, но не оказват вредно въздействие на водоприемника. XX “Ерма река” също дава добър пречиствателен ефект по отношение на цианиди, но не е в състояние да очисти тежките метали поради това, че там се вливат руднични отпадъчни води и р. Ерма не е отбита.

Обектите от отрасъл “Транспортна дейност, автосервизи и автомобили” са на 90% с изградени пречиствателни съоръжения (каломаслоуловители). Повечето от тях са в добро състояние и няма констатирани замърсявания от тяхната дейност. На тези обекти които нямат пречиствателни съоръжения за дадени предписания за изграждане на такива.

Обектите от отрасъл “Строителство”- бетонови възли и ТМСИ са в голямо затруднение заради стагнацията и задълбочилата се финансова криза, дори някои от тях преустановиха работа.

Обектите в отрасъл “Производство на козметични продукти” са 2 бр.- “Рубелла Бюти” АД – фабрика в Рудозем и “Вентони Козметик” ЕООД- цех за козметика в Рудозем. И двата обекта имат изградени пречиствателни съоръжения с физико-химично пречистване на отпадъчните води, които са в техническо добро състояние.

Положителна тенденция през 2010 година е добрата работа на градските пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ) в населените места Рудозем, Златоград, Мадан и к. к. “Пампорово”, както и на пречиствателните съоръжения на “П.А.Л-БГ” ЕООД- цех за рибопереработка “Беден” и ТПК “Михалково”,

Влошена е работата на пречиствателните съоръжения на „КеРи” ООД – МПП „КеРи”; „Скорпион – 21” ООД – МПП „Забърдо” и ЕТ “НИК–60-Недялко Колаксьзов ” – Цех за рибопереработка „Сините ханчета”.

1.3.Земии почви

В направление “Почви” съществените проблеми са свързани с ерозията на почвите, локалното замърсяване с тежки метали и съществуването на обширни територии с нарушена почвена покривка от дейността на добивните предприятия.

Исходната информация и резултатие от контрол а провеждан през 2010г., като извършени контролни действия, със същият добър успех и през предходната 2009 година.

Не са констатирани палене на стърнища и не са съставяни актове в тази връзка.

През 2010 г. са проведени 7 заседания на Комисията по чл.17 ал.1 т.1 от ЗОЗЗ към Областна дирекция “Земеделие и гори”.

В резултат на извършените проверки до момента е констатирано замърсяване на земи и почви предимно с битови, строителни и производствени отпадъци, за което са съставени актове по Закона за управление на отпадъците. Не са констатирани замърсяване на земи с нефтопродукти.

Извършен е мониторингът на почвите на територията на РИОСВ Смолян по Националната система за почвен мониторинг. Изпитвани са почви по националната система за почвен мониторинг I и II – ниво, вкисляване от пунктове съответните пунктове. Изпитванията са проведени от РЛ – Смолян. Сравнено с изпитваните показатели за предходната 2009 г., резултатите за същите през 2010 г. са с много близки стойности, което показва че няма промяна на цялостната картина от предходната година до момента на пробонабирането.

1.3.2. Пестициди

По отношение на пестицидите няма настъпила промяна в съхранението на излезлите от употреба, с изтекъл срок и негодни препарати през периода.

На територията на Смолянски регион остават да работят 11 лицензирани фирми за продажба на продукти за растителна защита, които осъществяват дейността си в 12 броя селскостопански аптеки. До момента не са констатирани нарушения за завишени норми на торене.

1.4. Защитени територии и биоразнообразие

През 2010 година в РИОСВ – Смолян са регистрирани две фирми осъществяващи дейности по изкупуване и реализиране на билки от лечебни растения: РКС – Смолян и ЕТ „Глухарче - Здравко Лоховски“ с. Триград.

На основание Заповед № РД – 110 /02.02.2011 г. на МОСВ и Заповед № РД – 08-03/18.03.2010 год. на Директора на РИОСВ – Смолян, одобрената квота за изкупуване на растения със специален режим на опазване и ползване – за РИОСВ – Смолян, цвят лечебна иглика (*Primula veris*) е разпределена както следва - 200 кг. на РКС – Смолян и 200 кг. на ЕТ „Глухарче - Здравко Лоховски“. В края на годината двете фирми представиха в РИОСВ – Смолян отчет за изкупените, реализирани и налични количества билки.

- Изкупени билки от РКС – Смолян на билки в сухо състояние: Цвят лечебна иглика, Плод шипка, Плод синя хвойна, Плод офика, Цвят бъз с къса дръжка, Цвят липа официналис, Лист бреза.
- Изкупени билки от ЕТ „Глухарче - Здравко Лоховски“ с. Триград – няма. Единствено от фирмата са произведени стрък Пирински (Мурсалски) чай.

Регистрирани са петима нови производители на култивиран пирински /мурсалски/ чай.

През 2010 год. е воден е мониторинг на защитените животински видове – Кафява мечка (*Ursus arctos*) в района на, ДГС – Смолян, ДЛС – Извора, ДГС – Славейно, ДГС – Пампорово, ДГС – Смилян, ДГС – Чепеларе, ДГС – Хвойна, Дива коза (*Rupicapra rupicapra*) в района на ДГС – Смолян и ДГС – Извора и алпийски тритон /*Triturus alpestris*/, защитени растителни видове мъх /*Vаxbaumia viridis*/ в района на Смолянски езера и Родопски крем /*Lilium rhodoraеum*/ в резерват „Сосковчето“, ЗМ „Ливадите“ с. Сивино, ЗМ „Куцинско бласто“ с. Проглед и в района на с. Стойките. но на този етап не можем да предложим данни за тенденциите, тъй като липсва информация за повече години. Единствено от масирания мониторинг на кафява мечка на два пъти през есента се установи численост на екземплярите в област Смолян. Резултатите бяха обявени на среща на националната комисия по управление на вида, от които става ясно, че нашата територия е обитавана от 94-105 екземпляра.

Щетите от кафява мечка върху селско стопанско имущество през 2010 година бяха с 35% по малко от предходната. Причините са в по - добрите превантивни мерки от страна на стопаните и по - добрата хранителна база през годината. Всички случаи, за които има подадени жалби и са взети превантивни мерки за опазване на имуществото са оформени в протоколи от комисии и изготвени предложения за пълно обезщетение. За съжаление, прецедент бяха два случая с нападения над хора, единия от които завърши с фатален край за човека. Своевременно се издадоха разрешителни за отстрел на двете мечки, които бяха реализирани. Продължава работата по проект на LIFE + заедно със сдружение за дива природа „Балкани“, където работим по осигуряване на електропастири, овчарски кучета и други превантивни мерки за защита на имуществото. В гр. Смолян бяха проведени две обучения на експерти по оценка на щети, създаване на екип за спешни случаи и проблеми, свързани с кафявата мечка.

Бяха издадени шест броя разрешителни за отстрел на 8 екземпляра проблемни кафяви мечки в ДГС – Славейно, ДЛС – Кормисош, в района на община Смолян и община Баните. Отстреляха се три екземпляра един в ДЛС – Кормисош и два в ДГС – Славейно, при случаите с нападнатите хора. Бяха предприети и действия по улавяне и преместване на мечки от СДП «Балкани» и РИОСВ – Смолян, но след продължилата повече от три месеца работа не бяха уловени екземпляри.

Издадени са три броя разрешителни за отстрел на диви кози на ДЛС – Извора, ДЛС – Кормисош, СЛР «Ловно - рибарско дружество» гр. Девин и три броя разрешителни за улов на ДНП «Вигоша», ДЛС – Извора. В ДЛС – Кормисош са ползвани 13 броя Диви кози, в ДЛС – Извора - 18 бр. и една коза от СЛР – Девин. Уловени са 5 Диви Кози от ДЛС – Извора, гр. Девин за износ и разселване в Република Сърбия.

За 2010 г. по състоянието на защитените територии не се установени негативни промени или увреждания, спрямо предходните години. От служителите при РИОСВ се констатира:

-Системно и активно се работи по охраната и опазването на ЗТ, както от служителите на РИОСВ, служителите по горите, така и от обществеността.

-Противопожарната безопасност на защитените територии-изкл.държавна собственост се подсигурирява от пожаронаблюдатели за района на Смолян, Борино и Девин.

Определени са места и са извършени съвместно с представител на ИАОС две проверки на пунктове за вземане на почвен материал с цел анализ на генетичните модификации.

1.5. Земни недра и подземни богатства

През 2010 год. са извършени общо 90 бр. специализирани проверки на място и по документи в областта на опазването и рационалното използване на подземните богатства на действащи обекти. Дадени са общо 6 предписания, които са изпълнени. Броя им е приблизително равен на тези извършени през изминали отчетни години. Съставени са 2 акта за административно нарушение.

№	Дейности	2009 г.	2010 г.
1.	Общ брой извършени проверки	106	90
2.	Дадени предписания	11	6
3.	Изпълнени предписания	11	6
4.	Съставени актове	0	2
5.	Издадени НП	0	0

Броя на проверките е намалял в сравнение с миналогодишните, по причина на икономическата криза повлияла производствената дейност на Дружествата, т.е. спиране на цели производства, производствени цикли, добивни, преработвателни и проучвателни работи за цялата година или за определен период от време. Извършените проверки за 2010 г. са приблизително с 15 % по-малко от 2009 година.

Дадените предписания през последната година са по-малко, поради факта че стриктно се спазват задълженията, произтичащи от законовата и подзаконовата нормативна уредба от страна на фирмите при осъществяване на тяхната дейност. Не са констатирани нарушения на съгласуваните годишни инженерни проекти, по които работеха всички титуляри на разрешителни или концесионери. Стриктно са спазвани и изпълнявани самите предписания, като не са констатирани не изпълнени такива през настоящата година. Съставените актове за нарушение са за замъгляване на водни обекти с руднични води над допустимите норми.

Извършената контролна дейност през 2010 год. обхваща всички действащи обекти и фирми за проучване, добив и първична преработка на минерални суровини на територията под контрол на РИОСВ Смолян. Дадени бяха становища за годишните им работни проекти през 2010 г., които бяха съгласувани от МОСВ. Всички дружества работят по утвърдени и съгласувани инженерни проекти за добива и първичната преработка на подземните богатства

и спазват стриктно заложените мерки и мероприятия в разделите по опазване на компонентите на околната среда.

През 2010 год. продължи работа по проучване, добив и/или първична преработка на полиметална сулфидна оловно-цинкова руда в следните дружества: “Горубсо Мадан” АД, гр. Мадан, “Горубсо Златоград” АД, гр. Златоград и “Лъки Инвест” АД, гр. Лъки, които редовно са проверявани от РИОСВ Смолян.

Бяха проверени Дружества експлоатиращи обекти за добив на ломен камък, скално-облицовъчни материали и проучвателни площи за инертни материали и метални полезни изкопаеми:

- 1) Кариера ”Хвойна”, общ. Чепеларе, експлоатирана от “Виастройинженеринг” ООД, гр. Смолян
- 2) кариера ”Крибул”, общ. Сатовча, експлоатирана от “Фелибев- фемили и сие” СД, с. Банище, общ. Брезник
- 3) кариера ”Тикале”, общ. Смолян, към “БКС” ЕООД, гр. Смолян
- 4) кариера ”Витина - 2”, общ. Смолян, към “Стоунс КъмпаниБГ” ЕООД, гр. Рудозем
- 5) кариера ”Дългата усойка”, общ. Смолян, към “Рудметал” ЕООД, гр. Рудозем
- 6) проучвателна площ ”Елена”, общ. Неделино и Ардино, проучвана от ЕТ “Вики – Любомир Славейков”, гр. София
- 7) проучвателна площ ”Ардино-Шадийца”, общ. Мадан, проучвана от “Горубсо Мадан” АД, гр. Мадан
- 8) проучвателна площ ”Високата стена”, общ. Лъки, проучвана от “ТЕРА-9” ООД, гр. Асеновград
- 9) проучвателна площ ”Тикале”, общ. Смолян, проучвана от “ПЪТСТРОЙ-ПЪТИЩА” ЕООД, гр. Пловдив
- 10) проучвателна площ ”Шиковското”, общ. Смолян, проучвана от “ИНТЕГРИРАНИ ПЪТНИ СИСТЕМИ” АД, гр. София
- 11) ТМСИ ”РУСКОВ”, общ. Рудозем, към “РУСКОВ” ЕООД, гр. Рудозем

В приватизираните дружества се изпълняваха Програмите за привеждане на дейността им в съответствие с нормативната уредба и Програмите за ликвидиране на щети от стари замърсявания признати след приватизацията им. За това бяха изготвени и дадени съответните отчети пред МЕЕС към МОСВ със съответните доклади за контрол.

Рационалното използване на подземните богатства е в основата на всяка разработка, като към дружествата съществуват маркшайдерски и геоложки служби, които достоверно отчитат развитието на минните работи и дават своевременни отчети за изпълнението на заложените натурални показатели. Дружествата, чрез комплекс от мерки и мероприятия, изграждане и поддръжка на ПС полагат усилия за недопускане и намаляване на замърсяванията на компонентите на околната среда.

В приватизираните дружества се изпълняваха Програмите за привеждане на дейността им в съответствие с нормативната уредба и Програмите за ликвидиране на щети от стари замърсявания признати след приватизацията им. За това се изготвят и дават съответните отчети пред МЕЕС към МОСВ със съответните доклади за контрол.

Всички дружества работят по утвърдени и съгласувани инженерни проекти за добива и първичната преработка на подземните богатства и спазват стриктно заложените мерки и мероприятия в разделите по опазване на компонентите на околната среда. Рационалното използване на подземните богатства е в основата на всяка разработка, като към дружествата съществуват маркшайдерски и геоложки служби, които достоверно отчитат развитието на минните работи и дават своевременни отчети за изпълнението на заложените натурални показатели. Тенденцията, която се очертава, чрез комплекс от мерки и мероприятия изпълнявани от дружествата, изграждане и поддръжка на ПС, е към намаляване на замърсяванията на компонентите на околната среда.

В този период са извършвани замервания във връзка с контролен или собствен мониторинг, и се очертава обща тенденция към запазване на състоянието на компонентите на околната среда. Няма и получени жалби или сигнали за замърсявания от дейността.

В направление „Земни недра“ през 2010 г. е осъществяван засилен контрол върху търсенето, проучването, добива и първичната преработка на подземни богатства, натрупаните, генерираните и оползотворени отпадъци, нарушените и рекултивирани терени, количествените и качествени характеристики на генерираните при добива и преработката на подземни богатства отпадни води, дейностите по техническата ликвидация, техническа и биологична рекултивация, пречистването на замърсени води, рекултивацията и екологичен мониторинг в повлияните от миннодобивната и миннопреработвателна индустрия.

Геолого-техническата документация и отчетността на проучвателните и миннодобивните дружества се изготвя в съответствие с изискванията на действащата нормативна уредба в страната.

Извършените проверки от страна на РИОСВ Смолян не констатираха нарушения в компонентите на околната среда в резултат на изпълнението на работите и дейностите, залегнали в работните проекти на дружествата с изключение на две залпови замърсявания, като са взети незабавни мерки за отстраняването им и са дадени предписания и съставени актове на дружествата.

Продължават мероприятията и изпълнението на програмата за отстраняване на каверните и пукнатините в хвостохранилище „Лъки – 2 комплекс“- язовир. Лъкинската Обогастителна Фабрика (ЛОФ) работи с нормално натоварване на мощностите. Водоотлива на отпадните води от ЛОФ се осъществява по хвостопровод в посока към хвостохранилище „Лъки – 2 комплекс“.

Язовира, част Хвостохранилище „Лъки 2 – комплекс“ към „ЛЪКИ ИНВЕСТ“ АД - е консервиран и не се използва от Дружеството, поради изнасянето в р. Лъкинска на отложен хвост от язовира след продължително засушаване през 2008 година.

Изпълнен е проекта за противифилтрационни мероприятия за стената на хвостохранилище „Лъки – 2 комплекс“-язовир с цел укрепването ѝ и заличаването на пукнатини и каверни в нея, като са изпълнени следните дейности: променен е наклона на стената, положени са геотекстил, баластра, чакъл и пясък. Извършено е торкретиране на стената до кота 604.

Още през 2008 г. (също и през 2010 г., поради новите пробойни) специалисти от УАСГ – по техническия надзор на хвостохранилището, заедно с представители на ръководството на Дружеството са мониторирали пресушеното дъно на язовира и са набелязали комплекс от мерки във вид на програма, която програма чрез предписание от РИОСВ Смолян бе изискана да се изготви с отстраняване и запушване на пробойните в дъното и чашата на язовира за недопускане замърсяване на река Юговска. Продължават мероприятията по тампониране на каверните, като част от програмата – като до края на 2010 г. е валирано и уплътнено дъното и е положен геотекстил.

Продължава да действа обратният цикъл на водите от фабриката до хвостохранилище „Лъки – 2 комплекс“ където е изграден утайтел състоящ се от 3 басейна облицовани с полиетилен и геотекстил, така че постъпващите води от ЛОФ, чрез помпи отново се връщат в работния цикъл на фабриката, т.е. обратно водите циркулират в кръг от ЛОФ до утайтелят разположен на хвостохранилището без да се осъществява заустване към река „Лъкинска“. Това ще продължи до генерално решаване на проблема с каверните в хвостохранилището. Инфилтрация към реката не се констатира.

Нарушения на околната среда в резултат на работата на ЛОФ не се установиха при проверките през 2010 година.

Продължават да текат актуализирани месечни имуществени санкции на съответните Дружества, замърсяващи реките водоприемници с отпадни руднични води.

Продължават търсенията и проучванията на скално-орблицовъчни и метални полезни изкопаеми в площите за които има разрешение за проучване издадено от МОСВ, на базата на съгласувани проекти за търсене и проучване за периода 2010 – 2011 година.

По отношение на проучвателната дейност на територията под контрол на РИОСВ Смолян има увеличаване на интереса сравнено с 2009 година.

Продължава работата по съгласуваните и в по-напреднал етап проучвания за подземни богатства за площи „Джурково” и „Дружба”.

Дружествата продължават изпълнението на плановете си за собствен мониторинг на компонентите на околната среда в обсега на извършваната от тях дейност, като резултатите ще се дадат с отчет-анализ за тенденцията на състоянието на компонентите на околната среда в резултат на данните от собствения мониторинг в края на годината. Междувременно през 2010 г., РИОСВ Смолян изиска актуализация на въпросните плановете за собствен мониторинг.

От резултати за извършен собствен мониторинг на дружествата и осъществения контрол от РИОСВ-Смолян е видно, че:

Замърсявания над ПДК се установяват само в рудничните води от р-к “Крушев дол” към “ГОРУБСО-МАДАН” АД, ГР. МАДАН, което е в следствие на недостатъчното пречистване на тези води по показателите неразтворени вещества, олово и цинк преди тяхното заустване във повърхностния воден обект - втора категория водоприемник.

Поради недостатъчното пречистване на отпадните води заустващи в съответните реки-водоприемници, при производството от пречиствателните съоръжения – утайници и хвостохранилища, на дружествата се налагат имуществени санкции и се съставени актове за замърсяване на водни обекти.

Рудничните води, излизаци от подземните пространства, в които се водят проучвателни и добивни работи продължават да замърсяват повърхностните водни обекти, в които се заустват, за което продължават да текат актуализираните месечни имуществени санкции на съответните дружества. През периода се наблюдават пропуски при дружествата, относно пречистването на рудничните води и внасянето на вредни вещества с рудничните води при заустването им в съответните водни обекти в сравнение със същия период на изминали години.

През 2010 год. са дадени 11 бр. становища за утвърждаване на годишни проекти за търсене и/или проучване на полезни изкопаеми на територията, контролирана от РИОСВ-Смолян и същите са съгласувани с МОСВ при определени условия.

Сериозен проблем при добива и първичната преработка на подземните богатства е генерирането на огромни количества отпадъци (земно-скални и шламообразни материали), замърсяването на водите и почвите. Оползотворяването на отпадъците е ограничено, главно поради липса на технологии, потребителски интерес и икономически регулатори.

Съгласно Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети се провеждат дейности по управление на минните отпадъци.

Извършен е контрол на дружествата, във връзка с поддържането на информационната система “Земни недра и Подземни богатства”.

Минно-добивната дейност е с висок инвестиционен, пазарен и екологичен риск, което повишава допълнително отговорностите, включително финансови, на инвеститорите, за да се изпълнят европейските изисквания.

Добивът на минерални суровини (подземни богатства) е от жизненоважно значение за съществуването на хората и е в основата на всички останали стопански дейности. Подземните богатства са от изключително важно значение за стопанския живот в региона, които по Конституцията на Република България са изключителна държавна собственост, и ако пълноценно и ефективно се използват ще имаме добра суровинна база за бизнеса дълги години напред.

Ефективно и пълноценно използване на минерално-суровинния потенциал в Смолянска област и общ. Лъки, обл. Пловдив в съответствие с изискванията за устойчиво развитие, прилагане екологосъобразни технологии и в хармония с останалите стопански дейности е в основата на контролната дейност на РИОСВ Смолян. Контролирани дейности са: дейностите

по търсене и/или проучване, добив и първична преработка на подземни богатства с цел опазване на земните недра и рационалното използване на подземните богатства територията. Почвите пък, като един от основните компоненти на околната среда, са предмет на опазване, възстановяване и устойчиво ползване, за което е особено важно да има съвременна нормативна база, структури и схеми за нейното прилагане, съобразена с Европейските изисквания и стандарти. Това е основна стратегия по която е работено и през предходната и последната отчетни години.

Стратегическа цел си остана провеждането на държавната политика относно земните недра и почвите на територията на РИОСВ Смолян, а именно: Осигуряване на информация за населението и опазване на земните недра и почвите.

Необходимо е да се продължи с решаването на проблемите, които са включени в “Програмата за привеждане на дейността на дружествата в съответствие с нормативната уредба по околна и работна среда”, касаещи работата на хвостохранилищата за осигуряване и гарантиране на необходимия пречиствателен ефект, устойчивостта и стабилитета им. Програмата е част от условията поставени в Решенията по ОВОС на съответните дружества, взети от ВЕЕС на МОСВ, за да се очертае тенденция към подобряване на показателите и параметрите на компонентите на околната среда.

Относно решаването и отстраняване на проблемите от минали екологични щети, причинени до момента на приватизация, както и изпълнение на съответната „Програма за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизация” се изпълняват предвидените за целта дейности. Извършените проверки от страна на РИОСВ Смолян не констатираха нарушения в компонентите на околната среда в резултат на изпълнението на работите и дейностите, залегнали в работните проекти на дружествата в това отношение.

2. Фактори на въздействие

2.1. Отпадъци

2.1.1. Битови и строителни отпадъци

Състоянието на сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци в региона за 2010г. в сравнение с 2009г. е както следва

№	Общо за региона на РИОСВ-Смолян	2009год.	2010год.
1.	Население в региона	145484	177918
2.	Общ брой населени места	254	320
3.	Образувани битови отпадъци (т)	56284.5	54241
4.	Депонирани битови и стр.отпадъци в отредени депа /т/	56284.5	54241
5.	Депонирани битови и стр.отпадъци в депа отговарящи на Наредба 8 /т/	17039	48654.46
7.	Обхванати население в организирано сметосъбиране	144904	176575
8.	% обхванато население	99.6	99.2
9.	% обхванато население в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки	64.6%	52.82%
10.	Средна норма на натрупване на бит.отпадъци на жител - кг/ж/год	387	305
11.	Общо изразходени средства за управление на отпадъците в региона/лв/	3860164	4977839.8
12.	Цена за преработка на 1 тон отпадък – лв/тон	68.58	91.77

Много интересни са данните в таблицата. От една страна при повече население (двете нови общини Сатовча и Ардино) образувания отпадък намалява с 2043.5т в сравнение с 2009г., от друга разходите за 1 тон отпадък разходите са увеличени с 34%. Констатира се намаление на отпадъка на жител за година от 387кг/ж/г. на 305кг/ж/г. Това намаление предполагаме, че се дължи на икономическата криза и съответно намалената покупателна

способност на населението, а също и на работата на системата по разделно събиране на отпадъци от опаковки.

През 2010г. контрола по управление на битовите отпадъци, бе съсредоточен най-вече върху новите две общини за инспекцията – община Сатовча, обл.Благоевград и общ.Ардино, обл.Кърджали. Като начало съвместно с общинските ръководства се извърши инвентаризация на нерегламентираните сметища. Проведоха се срещи с кметовете на двете общини, съставени бяха графици за ликвидиране на сметищата и при създадената организация от общинските ръководства се започна поетапното ликвидиране на нерегламентираните сметища. Вследствие на предприетите мерки бяха ликвидирани много нерегламентирани сметища в следните населени места от Община Ардино – с.Бял извор 16 броя, с.Падина – 9 броя, с.Еньовче – 5 броя, с.Богатино – 3 броя, км.Стояново – 1 брой, км.Сухово – 4 броя, с.Боровица – 4 броя, с.Чубрика – 3 броя, км.Любино – 3 броя, с.Голобрад – 4 броя, от Община Сатовча – с.Сатовча – 12 броя, с. Жижево – 6 броя, с.Вълкосел – 12 броя, с.Кочан – 12 броя, с.Годешево – 3 броя, с.Крибул – 4 броя, с.Плетена – 3 броя, с. Долен – 1 брой, с.Фъргово – 4 броя, с.Осина – 5 броя. Освен в тези две общини периодично се извършват проверки и в другите населени места от региона,. Общо проверените населени места през 2010 година са 194 броя.

През годината продължи контрола по опазване чистотата на реките, деретата, курортните комплекси, туристически обекти, общинските пътища и пътищата от републиканската пътна мрежа. Установи се практиката два пъти в годината (пролет и есен) ОПУ-Смолян да организира почистването на републиканската пътна мрежа.

Процента на обхванатото население в системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване е 99,6%, както през 2008г. Обхванати са почти всички населени места с изключение на тези населени места с труден достъп и население под 20 човека. Общините закупиха през последната година допълнително съдове и значително се подобри организацията по сметосъбиране и сметоизвозване.

Събраните битови отпадъци по общини и изразходените средствата са както следва:

№	Община	Население	Образувани битови отпадъци		Събрани и изразходвани средства за сметосъбиране и сметоизвозване за 2010г.		Средства на тон 2009г.	Средства на тон 2010г.
			2009г.	2010г.	събрани	направени разходи		
		Жители	т.	т.	/лв/	/лв/	лв/тон	лв/тон
1.	Смолян	46831	31955.5	27650.02	2 341 069	1 891 329	42.38	68.40
2.	Чепеларе	8739	3629	3734.66	810 290	834 856	85.40	223.54
3.	Лъки	3555	1311	1087.22	101 803	113 625	70.04	104.51
4.	Доспат	10527	2398	2242.91	99 517	164 355	71.52	73.28
5.	Рудозем	11388	2461	2241.76	190 327	148 819	108.43	66.38
6.	Борино	4554	953	857.53	48 757	78 867	124.87	91.96
7.	Баните	6521	2350	1003.79	58 439	59 949	32.51	59.72
8.	Златоград	14789	2894	2318.94	340 948	342 042	105.24	147.50
9.	Девин	15356	4062	3353.5	519 006	552 213.96	189.97	164.67
10.	Мадан	14276	2931	2229	215 706	215 205	102.93	96.55
11.	Неделино	8948	1340	1051.98	44 467	85 000	86.07	80.80
12.	Ардино	15171		4500	239 361	239 361		53.19
13.	Сатовча	17263		1970.37	214 054	252 217.84		128.00
	ОБЩО	177 918	56 284.5	54 241.68	5 223 744	4 977 839.80	68.58	91.77

Видно от таблицата има големи разлики по общини за средства на тон отпадък. Тази стойност е най-голяма за общините, които извозват отпадъците на големи разстояния до регионалните депа и при общините с кредити за закупуване на техника и съдове. Интересен е факта, че събраните средства като цяло за региона са повече от изразходените с 246хил.лв. През 2010г. се отчита по малко образувани отпадъци, което предполагаме е свързано с

икономическата криза. В някои общини са се увеличили разходите на тон отпадък – общините Смолян, Чепеларе, Лъки, Баните, Златоград, Доспат, което за двете общини Баните и Лъки е обяснимо с това, че от м.май 2010г. извозват отпадъците на регионалните депа, за другите неясно защо. Има и намаление на разходите – общините Неделино, Мадан, Девин, Борино, Рудозем.

На територията на РИОСВ-Смолян по смисъла на §1, т.34 от Допълнителни разпоредби на ЗООС, има 4 броя инсталации:

1.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Смолян, Чепеларе, Баните и Лъки;

2.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино;

3.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Доспат, Девин, Борино и Сатовча;

4.Депо за неопасни отпадъци за община Рудозем.

На Регионално депо Мадан през 2010г. се със средства от ПУДООС се извърши разширение по стария проект, като се осигури капацитет гарантиращ експлоатацията на депото поне за една година.

През 2010г. от ДБ бяха отпуснати средства за надграждане тялото на Регионално депо за неопасни отпадъци с.Барутин, но поради проблеми с процедурите по търга за обществена поръчка, договора със строителя се сключи в края на година и бяха усвоени много малко от средствата.

Трите депа в Мадан, Барутин и Рудозем отговарят на нормативните изисквания има издадени Комплексни разрешителни.

През 2010г продължи строителството на Регионално депо за неопасни отпадъци Смолян, реконструкция и модернизация със средства от ДБ. Депото е с пълна проектна готовност уредена е собствеността на земята, има Решение по ОВОС, има издадено Комплексно разрешително и от края на 2006г. започна строителството.

През 2009г. в 10 общини се извършваше разделно събиране на отпадъци от опаковки. Процента на обхванатото население е 52.82%. Разделното събиране на отпадъци от опаковки се изпълнява от организации по оползотворяване - „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ”АД в общините Смолян, Златоград, Неделино, Баните, Девин, Доспат, Борино, Мадан и Рудозем и от „ЕКОПУЛПАК”АД в община Лъки.

Точките с контейнери за разделно събиране по общини е както следва:

- община Смолян – 80 бр. точки
- община Мадан – 40 бр. точки
- община Баните – 11 бр. точки
- община Лъки – 15бр. точки
- община Девин – 41 бр. точки
- община Доспат - 30 бр. точки
- община Борино - 15 бр. точки
- община Рудозем – 33 бр. точки
- община Златоград - 31 бр. точки
- община Неделино - 34 бр. точки

Разделно събран отпадък по общини от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки:

№	Община	Обх. население	Разделно събран отпадък						Общо събран отпадък /т/		Събран отпадък на жител /кг/ж./год/	
			хартия /т/		пластмаса /т/		стъкло /т/		2009г.	2010г.	2009г.	2010г.
			2009г.	2010г.	2009г.	2010г.	2009г.	2010г.				
1.	Смолян	35974	66.395	67.07	27.252	12.52	35.668	34.82	129.31	114.41	3.59	3.18
2.	Лъки	3551	4.989	3.58	1.306	1.25	1.543	2.55	7.84	7.38	2.20	2.01
3.	Доспат	4466	37.047	31.72	21.240	13.92	9.048	8.26	67.34	53.90	15.08	12.07
4.	Рудозем	3728	22.404	18.19	12.537	4.45	9.491	16.36	44.43	39.00	11.92	10.46
5.	Борино	2610	18.933	17.03	10.876	6.92	4.615	4.48	34.42	28.43	13.19	10.89

6.	Баните	1729	9.113	6.97	3.764	0.98	6.827	5.19	19.70	13.14	11.40	7.60
7.	Златоград	8029	24.212	21.01	10.038	5.17	13.886	15.67	48.14	41.85	5.60	5.21
8.	Девин	7175	87.320	77.80	23.927	16.23	43.072	40.14	154.32	134.17	21.51	18.70
9.	Мадан	7611	3.179	1.89	0.588	0.17	1.855	0.80	5.62	2.86	0.74	0.38
10.	Неделино	8674	2.5	1.70	1	0.56	2.8	1.53	6.30	3.79	0.73	0.44
11.	Чепеларе	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ардино	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Сатовча	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		83547	276.09	246.96	112.53	62.17	128.81	129.08	517.42	438.93	6.19	5.25

Общо количество събран отпадък в региона от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки

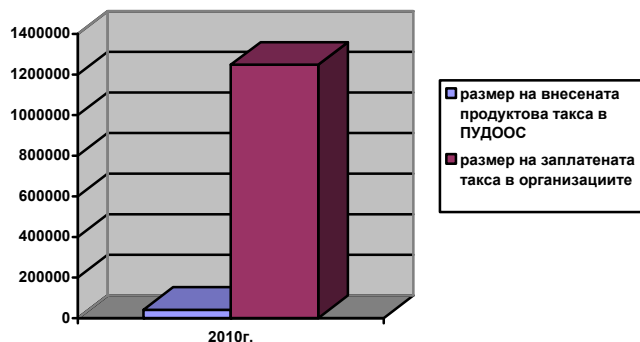
№	Вид отпадък	ед.м.	количество събран отпадък	
			2009г.	2010г.
1.	Хартия и картон	т	276.092	246.96
2.	Стъкло	т	128.805	129.08
3.	Пластмаса	т	112.528	62.17
	ВСИЧКО		517.425	438.93

При разделното събиране през 2010г. също се отчита намаление с 15,17% на събрания отпадък. Най-добра организация е създадена в общините – Девин, Доспат, Борино и Рудозем. В останалите общини явно не се работи добре, няма убеденост в жителите от ефективността на системата, все още хората не осъзнават, че за събирането и транспортирането на разделно събрания отпадък не се плаща от общината, респективно такса смет, разходите се поемат от производителите и вносителите на опаковани стоки, а събрания отпадък се предава за преработка и повторна употреба.

2.1.2. Отпадъци от опаковки

През 2010г. са извършени 94 броя проверки за наличие на задължение за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, дадени са 63 броя предписания. Изпратени са и 76 бр. писма с предписания за проверка по документи до задължени лица. Съставени са четири акта за неизпълнени предписания. Внесената продуктова такса в ПУДООС през 2010г., установена при проверки на РИОСВ-Смолян, е 41 777.77 лв. Тази сума е над три пъти повече в сравнение с 2009г. /12 125.17лв./.

На фигура 1 може да се направи сравнение между заплатена продуктова такса в ПУДООС и заплатената такса/заплатено лицензионно възнаграждение в организациите през 2010г.:

Това се дължи на факта, че всички по-големи предприятия, пускащи на пазара опаковани стоки изпълняват задълженията си чрез колективни системи, представлявани от

организации по оползотворяване. Такива предприятия са за: бутилиране на минерална вода и безалкохолни напитки, производство на консерви, козметика, предприятия за преработка на мляко, яйца и риба, хляб и хлебни изделия, производство на инструменти и кабели .

През 2010г. са идентифицирани девет лица, дължащи продуктова такса за пуснати на пазара опаковки.

Проверени бяха три фирми, пускащи на пазара електрическо и електронно оборудване – като не се установи наличие на задължение за заплащане на продуктова такса. Провериха се и три фирми, пускащи на пазара акумулатори, като се установи, че само една от тях дължи продуктова такса. При извършени проверки на три шивашки фирми се установи, че работят на ишлема и не дължат продуктова такса за пуснати на пазара опаковки. Проверени бяха една фирма, пускаща на пазара гуми и една пускаща на пазара масла, гуми и акумулатори, при които не се установи задължение за заплащане на продуктова такса.

Към 31.12.2010г. от РИОСВ-Смолян се контролират следните фирми, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци:

а/ Предприятията, пускащи на пазара опаковани стоки са 109 . От тях 57 фирми са сключили договори с организации по оползотворяване на отпадъците от опаковки, а останалите 52 плащат в ПУДООС.

б/ Броя на обхванатите фирми, които предлагат на клиента опаковки на мястото на продажба /магазините/ е 59. От тях само девет търговски обекта имат сключени договори с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

в/ Фирмите, пускащи на пазара МПС са 3. Една от тях заплаща продуктова такса в ПУДООС. Останалите две имат договори с организации по оползотворяване на отпадъци от моторни превозни средства.

г/ Идентифицирани са две предприятия произвеждащи осветителни тела, които имат сключени договори с „Екобултех” АД.

д/ Има идентифицирани четири фирми вносители на електрическо и електронно оборудване /ЕЕО/.

е/ Идентифицирани са две фирми, вносители на акумулатори.

ж/ Една фирма, пускаща на пазара масла е прехвърлена от община Сатовча.

На територията на РИОСВ-Смолян няма задължени лица, които да изпълняват задълженията си по чл. 11, ал. 1 и 2 от Закона за управление на отпадъците индивидуално.

Графикът е отворен и непрекъснато се актуализира с нови обекти. Всеки месец до 10-то число се представя на МОСВ - Дирекция “Управление на отпадъците” информация за извършените проверки.

2.1.3. Биоразградими отпадъци

Според Европейските Директиви, транспонирани и в българското законодателство, трябва да се постигне поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци постъпващи на депата. Същите, поради липса на кислород в депото се разграждат много бавно, като образуват газове, които са предпоставка за глобално изменение на климата и поява на т.нар. парников ефект.

Един от начините за намаляване количеството на биоразградимите отпадъци, постъпващи на депата е разработката и реализацията на проекти за фамилно компостиране.

Компостирането е процес, при който органичните вещества се разграждат и се превръщат в хумосоподобен материал, наречен компост. Това е много добър начин за управление и рециклиране на органични отпадъци.

Разработен е Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, която трябва да осигури постигането на следните цели:

1. До 2010 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 75% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

2. До 2013 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 50% от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

3. До 2020 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 35% от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

На територията на РИОСВ – Смолян са реализирани следните проекти за домашно компостиране на биоразградими отпадъци:

- Община Смолян - в селата Гела, Широка лъка, Солища и Стикъл;
- Община Чепеларе – проект „Минимизиране на биоразградимите животински и растителни отпадъци, чрез въвеждане на фамилно компостиране”. Раздадени са компостери за фамилно компостиране на желаещите хора от селата Павелско, Орехово, Малеве и гр.Чепеларе.
- Община Девин - проект „Минимизиране на биоразградимите битови отпадъци в община Девин, чрез въвеждане на фамилно компостиране”. Раздадени са компостери в селата Беден, Брезе, Стоманово, Михалково, Триград, Гьоврен, Грохотно и гр. Девин.

В ПУДООС са подадени молби и от други общини за отпускане на средства за реализация на проекти за компостиране.

Извършва се също така компостиране на биоразградимите отпадъци, събрани от зелените площи в Смолян, като на подходящи площадки се разположиха компостери, обслужвани от фирмата по сметосъбиране и сметоизвозване. Изградена е също така площадка за временно съхранение на биоразградими отпадъци в гр. Смолян, на която се съхраняват предимно биоразградима листна маса и отпадъци от зелени площи. На контейнерите за събиране на битови отпадъци в селата към Община Смолян, са поставени надписи за не изхвърляне на биоразградими отпадъци в тях.

След въвеждането в експлоатация на пречиствателните станции за отпадни води в гр. Мадан, гр. Рудозем, гр. Златоград и гр. Смолян започна образуване на утайки от същите. За 2010г. няма данни за оползотворяване на утайки от ГПСОВ, чрез употребата им в земеделието. На този етап обезвреждането на този вид отпадък се осъществява чрез депониране на Регионалните депа на територията на РИОСВ-Смолян. Образуванията през 2010г. утайки са депонирани както следва: От ГПСОВ-Рудозем на Общинско депо за неопасни отпадъци гр. Рудозем – 9.5 т; От ГПСОВ-Златоград на Регионално депо за неопасни отпадъци - гр. Мадан – 117 т. ; От ГПСОВ- Мадан на Регионално депо за неопасни отпадъци - гр. Мадан – 53 т.; От ГПСОВ-Смолян на Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Смолян – 34.5т.

Няма депонирана утайка от ПСОВ-Пампорово, поради малкото количества постъпващи битово-фекални води.

2.1.4. Масово разпространени отпадъци

На територията на РИОСВ Смолян действащите площадки за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, притежаващи лиценз от Министерство на икономиката през 2010 г. са 15 броя на 12 фирми, т. е. с 2 повече от 2009 г.. Новите площадки са на лицензираните през отчетния период фирми „Ростер” ООД гр. Смолян и „Рудомет груп” ООД гр. Рудозем. През отчетния период е издадено едно удостоверение по чл.55, ал.3 от ЗУО на „Рудомет Груп” ЕООД гр. Рудозем. Намален е общия брой на извършените проверки на 21 бр. от 25 бр. през 2009г., тъй много от фирмите прекъсваха работа периодично.

С цел недопускане на предаване на излезли от употреба МПС на лица без Разрешение по ЗУО и нерегламентираното им разкомплектоване, се изпратиха писма до всички Общински служби за местни данъци и такси за да засилят контрола по прилагане на съществуващата нормативна уредба. Тъй като през периода са издадени 4 бр. разрешения по чл.37 от ЗУО, центровете за разкомплектоване на ИУМПС на територията на РИОСВ Смолян се увеличиха от 8 на 12 през 2010г.. ЕТ „Орион-71-Катя Христова” гр.Златоград, ЕТ „Росен Димитров-

Транс Експорт” гр. Девин, „Елинор Металс” ЕООД гр. Девин, „Ровотел Стийл” ООД гр. Рудозем. Засилен е контрола, относно разкомплектоването на ИУМПС, тъй като са извършени 27 бр. проверки и дадени 16 бр. предписания, а през 2009 са извършени 10 проверки по това направление с дадени 4 бр. предписания и без съставен акт за административно нарушение. През отчетния период се констатира наличието на 7 бр. площадки, на които се извършваше нерегламентирано разкомплектоване на ИУМПС. Съставени са 8 акта за административни нарушения – 5 на физически лица и 3 на фирми.

За организирането на система за разделно събиране на ИУЕЕО от крайните потребители, на територията на общината, през м. Март 2010 г. бяха изпратени писма до всички общини с препоръки за сключване на договори с организации по оползотворяване. Община Смолян сключи договор с „Тонер Дайрект България” ЕООД гр. София и впоследствие извърши предаване на 2 т събрана от населението бракувана електрическа и електронна техника, а Община Девин сключи договор с „Елтехресурс” АД.

В отговор на писмата от м. Септември 2009 г. за прилагане на система за събиране на негодни за употреба портативни батерии Общините Смолян, Златоград, Девин и Мадан сключиха договор с „Екобатери” АД гр. София. През 2010г. РИОСВ Смолян, съвместно с Община Смолян определи 25 бр. търговски обекта и училища в града, на които са разположени съдове за събиране на НУПБА с включен график и маршрут за извозване. В община Девин се създадоха 9, а в Мадан 8 точки за разделно събиране на портативни батерии от населението.

Във връзка с изпълнението на плана за обезвреждане на инвентаризираното оборудване, съдържащо ПХБ, се извършиха 6 бр. проверки на Подстанции на НЕК ЕАД, като се дадоха съответните предписания, съгласно разпоредбите на Наредбата за ПХБ. Осъществява се контрол по съхранението, до предаването му за обезвреждане.

От представените за 2010 г. и обработени отчети на фирмите за събраните МРО, сравнени с 2009 г., се наблюдава следното:

Масово разпространени отпадъци	2009 г. /т/	2010 г. /т/
Хартия и картон	117,7	164,0
Пластмаси	4,1	7,0
НУБА	48,6	61,8
ИУМПС	403 бр.	839 бр.
ИУЕЕО	1,5	-
Излезли от употреба гуми	316,5	300,5

Данните от системите за разделно събраните отпадъци на хартия, пластмаса и стъкло от пунктовете, разположени в населените места са дадени отделно.

2.1.5. Производствени и опасни отпадъци

Обектите извършващи дейности с отпадъци в региона на инспекцията са преди всичко от дървопреработващата и текстилната дейност за производствени отпадъци и от сферата на услугите (авторемонтни, автомивки) за опасните отпадъци. Отпадъците от преработка на дървесина се предават за оползотворяване на “Кроношпан-България” ЕООД-Бургас, “Габровница” АД.-с. Горно Сахране, общ. Казанлък, “Топливо” ЕООД-Смолян, ТПК “Мебел”-Смолян и за износ. През 2010г. се наблюдава тенденция към увеличаване износа на дървесни отпадъци за Република Гърция. Това се отнася най-вече за фирмите, извършващи дейности с този вид отпадъци на територията на общ. Доспат, която има добра транспортна комуникация с южната ни съседка.

Текстилните отпадъци се предават една част за оползотворяване, а други за обезвреждане на депата за ТБО. Има фирми със сключени договори с “Нон Во Текс” АД-гр. София, която извършва регенериране на текстилни влакна от отпадъчни текстилни и трикотажни парцали и последващо преработване на регенерираните текстилни изделия.

През 2010г. фирмата “Екоенергия-2008” ЕООД-гр. Смолян с площадка в с. Средногорци получи Разрешение за събиране и транспортиране на излезли от употреба гуми. Същата фирма е събрала през 2010г. 290.740тона излезли от употреба автомобилни гуми.

По отношение на опасните отпадъци – основно това са отработени масла, маслени филтри, отпадъци от каломаслоуловители, луминесцентни лампи, акумулатори, абсорбенти и др. Опасните отпадъци се предават за оползотворяване и обезвреждане на фирми притежаващи разрешителни по чл.37 от ЗУО с транспортни карти, съгласно Приложение 4 на Наредба №9. Опасните болнични отпадъци, които се генерират на територията също се предават на лица притежаващи разрешително за дейност транспортиране и обезвреждане. Това важи не само за отпадъците от шесте болници в региона, а и тези от диспансери, медицински центрове, лаборатории и частно-практикуващи лекари.

За 2010г. са издадени 22 бр.Разрешения за дейности с отпадъци. Издадени са 13 бр. Регистрационни документа за дейности с отпадъци, 30 бр. Решения по програми за дейност с отпадъци, издадени са 10 броя становища по Програми за управление на дейностите по отпадъци. Утвърдени са 221 бр. работни листове за класификация на отпадъците.

Пълният списък /регистър/ на издадените от РИОСВ-Смолян Разрешения и Регистрационни документи на фирмите, извършващи дейности с отпадъци, е публикуван в интернет страницата на РИОСВ-Смолян и в Публичния Регистър на издадените разрешителни на интернет страницата на МОСВ.

Изпълнявайки задълженията по Наредба №9 за отчетите на лицата извършващи дейност с отпадъци, РИОСВ обработи годишните отчети за 2010г. Обработени бяха данните от 308 фирми за 2010г.

Вид отпадък	Образувани през годината /т/		Предадени за оползотворяване или обезвреждане		Остатък в края на годината /т/	
	2009г.	2010г.	2009г.	2010г.	2009	2010
Производствени неопасни отпадъци /ПО/	16278.74	48705.85	15540.06	46417.71	738.68	2288.14
Опасни отпадъци /ОО/	60.66	105.07	46.41	92.24	14.25	12.82
Отпадъци от хуманитарното и ветеринарно здравеопазване /ОО/	8.85	9.25	8.66	8.28	0.19	0.97
Отпадъци от хуманното здравеопазване-/НО/	33.60	34.20	33.60	34.20	-	-

Общо образуваните производствени и опасни отпадъци за 2010г. са 48810.91тона. Вижда се, че по-голям дял се пада на производствените отпадъци - 48705.85 тона, като количеството им за 2010г. е по-голямо в сравнение с 2009г. Това се дължи на факта, че са идентифицирани нови фирми, генериращи дървесни и текстилни отпадъци на територията на Община Сатовча и Община Ардино, попаднали под контрола на РИОСВ-Смолян през отчетната година. От друга страна голяма част от дървопреработващите и текстилните предприятия увеличиха обема на работа през 2010г. в сравнение с 2009г.

Количеството на образуваните опасни отпадъци за 2010г. в сравнение с това за 2009г. също е по-голямо. Причините са както в засиления контрол от страна на инспекцията при предаване на опасните отпадъци за оползотворяване и/или обезвреждане, така и в идентифицирането на нови обекти, формиращи опасни отпадъци - автосервизи, автомивки и др.

През 2010 г. общото количество на образуваните отпадъци от хуманната медицина са 43.453тона /опасни и неопасни отпадъци/.

По видове за 2010г. отпадъците се разпределят както следва: отпадъци от преработване на дървесина – 46245.078 тона, от текстилната промишленост-271.353 тона, отпадъци от

отработени масла и течни горива-65.845 тона, автомобилни гуми-94.081 тона, маслени филтри-0.793 тона, оловни акумулаторни батерии-28.814 тона, абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване замърсени с опасни вещества - 2.131 тона и др.

На територията на РИОСВ-Смолян през 2010г. са работили 4 фирми, извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци. Съгласно годишните отчети “Топливо” ЕООД-Смолян е оползотворил 35тона дървесни отпадъци и 608 тона дървени палети, “ТПК “Мебел” –гр. Смолян е оползотворил 30 тона дървесни отпадъци, “Карлък-97” ООД – Смолян 101 тона отпадъци от метали, “Тераком” ООД- Смолян, площадка в с. Могилица -92 тона дървесни отпадъци. “Хевея Ким” АД – гр. Мадан не е извършвала дейност по събиране и оползотворяване на отработени масла през 2010г.

2.2.Шум

През 2010 г. съгласно утвърден от МОСВ график за измерване на шум излъчван от промишлени обекти се проведеха контролни замервания на 15 от предвидените 16 бр. обекта източници на шум.

Поради прекратяване на дейността на фирма “Саба”ООД – с.Касъка не бяха проведени плануваните съгласно графика измервания. От измерените през изминалата година промишлени обекти, 6 бр. граничат с жилищни зони. За тези предприятия беше проведен контрол, освен за спазване на нормата 70dB(A) по границата на промишлената площадка, а така също и спазване на граничната норма от 55 dB(A) през дневния период в т.н. ”място на въздействие” – пред най-близката жилищна сграда.

По постъпили в РИОСВ жалби от граждани са извършени замервания на 3 бр. обекти (“Секвоя”ЕООД, ”Йола”ЕООД и ГПК”Гора” – гр.Чепеларе).

По плана за собствен мониторинг касаеш контрола на промишлен шум през 2010 г., Регионална лаборатория – Смолян е извършвала замервания на 3 бр. обекти подлежащи на контрол.

В сравнение с предишни периоди на измерване не се наблюдават съществени изменения на отчетените нива на шума излъчван от промишлените обекти. Измерените на границите на обектите и в местата на въздействие еквивалентни нива LAекв са в границите на допустимите (ЛДОП) за съответните зони (Съгласно Наредбата №6/26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда /жилищни зони, централни градски части, производствено-складови зони и др.).

С цел осъществяване на ефективен контрол беше събрана и анализирана информация за всички действащи промишлени източници на територията контролирана от РИОСВ-Смолян. В тази връзка беше изготвен актуализиран списък на източниците на промишлен шум обхващаш и новите общини (общ. Ардино и общ.Сатовча) контролирани от инспекцията. На базата на изготвени годишни графици утвърдени от МОСВ, поетапно ще бъдат извършени контролни замервания и проверки на всички обекти включени в списъка.

На база на придобитият опит при осъществяване на контролната дейност през отчетният период се налага извода, че проблеми възникват при малките обекти с локално действие, намиращи се в жилищни райони или граничещи с такива. Разнообразието на тези източници е много голямо, трудно е да бъдат точно типизирани и обхванати. Оборудването с което работят емитира по-високи нива на шумово нотоварване, поради факта че е технически и морално остаряло. Големите промишлени обекти са разположени в обособени промишлени зони, определена част от тях не работят или работят с намален капацитет, което затруднява извършването на измерване и ефективен контрол на дейността им.

Годишен доклад за 2010 г. с резултатите от контролните измервания на промишлените източници на шум
(по чл.26, ал. 1 на Наредба №2/05.04.2006)

№	Наименование на обекта	Предмет на дейност	Местоположение на източника		Гранична стойност на показателите за шум, в мястото на въздействие dB (A)	Въздействие на източника		
			Съгласно Наредба №6/2006 г. за показателите за шум в околната среда /жилищни зони, централни градски части, производствено –складови територии и зони или др./	Разстояние до най-близката жилищна сграда в метри		Описание на режима на работа /в часове /	Ниво на шума по границата на промишления източник dB (A)*	Ниво на шума в мястото на въздействие dB (A)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	"Белотекс 95" АД, гр. Златоград; Тъкачен цех – гр. Златоград	Производство на памучни и тип памучни тъкани и изделия от тях	производствено –складови територии и зони	10 метра	55dB (A)	24 часа в денонощието, седем дни в седмицата	55,1dB (A)	45,5dB (A)
2	ГАМАКАБЕЛ АД Производствени и спомагателни участъци	Производство на изолирани кабели и проводници	производствено –складови територии и зони	5 метра	55dB (A)	24 часа в денонощието, пет дни в седмицата	63,7dB (A)	53,9dB (A)
3	"ЕМЕ" АД, гр. Смолян, Производствен корпус - Смолян	Производство на комутационни елементи	производствено –складови територии и зони	-	-	Частично двусменен режим на работа пет дни в седмицата	52,8dB (A)	-
4	"Амер Спортс България" ЕООД, гр.Чепеларе, Цех за ски и сноуборд – гр. Чепеларе	Производство на ски и сноуборд	производствено –складови територии и зони	200 метра	55dB (A)	Частично двусменен режим на работа пет дни в седмицата	68,5dB (A)	44,5dB (A)
5	"Рубелла Бюти" АД, гр. Рудозем; Основен производствен корпус, Цех за производство на боя за коса	Козметично производство	производствено –складови територии и зони	-	-	Частично трисменен режим на работа пет дни в седмицата	Измерителен контур на Основен производствен корпус 60,3dB (A) Измерителен контур на Цех за производство на боя за коса 61,5dB (A)	-
6	"Бапа - спорт" ЕООД, гр. Рудозем, Производствена база – гр. Рудозем	Шивашка дейност	производствено –складови територии и зони	20 метра	60dB (A)	Двусменен режим на работа пет дни в седмицата	48,4 dB (A)	52,8dB (A)
7	"Горубсо Златоград" АД, гр. Златоград, Ермореченска обогатителна фабрика с. Ерма река	Преработка на руди и добив на концентрати	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	69,9dB (A)	-
8	"Горубсо Златоград" АД, гр. Златоград, ВШ – 2 "Андрю", с. Ерма река	Капитална вентилация	производствено –складови територии и зони	-	-	23 часа в денонощието	69,8dB (A)	-
9	"Секвоя" ЕООД, гр. Чепеларе; Гатерен цех, Дърводелски цех	Дървообработване	производствено –складови територии и зони	-	-	16 часа в денонощието, седем дни в седмицата	Измерителен контур на Гатерен цех 66,9dB (A) Измерителен контур на Дърводелски цех 63,3dB (A)	-
10	"Йола" ЕООД, гр. Чепеларе;	Дървопреработване	производствено –складови	30 метра	60dB (A)	16 часа в денонощието,	67,1dB (A)	57,5dB (A)

	Гатерен цех		територии и зони			пет дни в седмицата		
11	"Рудметал" АД, гр. Рудозем; Шахта "Рудозем"	Добив на оловно – цинкови руди	производствено –складови територии и зони	-	-	24 часа в денонощието, шест дни в седмицата	74,7dB (A)	-
12	"Диел" ООД, с. Чепинци; Фабрика "Диел"	Производство на спортни облекла	производствено –складови територии и зони	5 метра	55dB (A)	16 часа в денонощието, пет дни в седмицата	52,6dB (A)	46,1dB (A)
13	"Рудметал" АД, гр. Рудозем; Шахта "Голям Палас"	Добив на оловно – цинкови руди	производствено –складови територии и зони	-	-	24 часа в денонощието, шест дни в седмицата	68,1dB (A)	-
14	"Мода шпорт" ЕООД, с. Равница; Шивашки цех, с. Равница	Производство на облекла за свободно време и спорт	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	51,6dB (A)	-
15	"Арексим Инженеринг" ЕООД, гр. Пловдив; Производствена база - Смолян	Производство на пластмасови изделия и инструментална екипировка	производствено –складови територии и зони	-	-	24 часа в денонощието, седем дни в седмицата	59,4dB (A)	-
16	ГПК "Гора" гр. Чепеларе; Дъскорезница	Дървопреработване	производствено –складови територии и зони	-	-	16 часа в денонощието, пет дни в седмицата	69,2dB (A)	-
17	"Стамболи" ЕООД, с. Барутин; Гатер - банциг	Дървопреработване	производствено –складови територии и зони	-	-	Двусменен режим на работа, пет дни в седмицата	71,9dB (A)	-
18	"Лесинвест" АД, гр. Смолян; Дърводелски цех, гр. Девин	Дървопреработване	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	66,8dB (A)	-

2.3. Радиология

Радиологичния мониторинг на повърхностните води (реките), се осъществява чрез мрежа от пунктове и се изразява в контрол на показателите, съгласно Наредба № 7 / 08.08.86 год. за показатели и норми за определяне качеството на течащи повърхностни води – обща бета активност (0,75 Bq/l), съдържание на общ уран (0,6 mg/l) и съдържание на радий-226 (0,15 Bq/l). Последните резултати от измерванията показват, че показателите са значително под нормите.

2.4. Опасни химични вещества

2.4.1. Опасни химични вещества и управление на риска

Националната политика по управление на опасните химични вещества и препарати се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), раздел седми, глава първа от Закона за опазване на околната среда и подзаконовите нормативни актове към тях. Основната цел е защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати върху околната среда и здравето на хората чрез регламентирано управление на опасните химични вещества и препарати по отношение на класифицирането, опаковането и етикетирването на съществуващи и нови химични вещества и препарати, нотифицирането и оценката на риска на нови химични вещества, вноса и износа на опасни химични вещества и препарати, забраните и ограниченията за употреба и пускане на пазара на определени опасни химични вещества, препарати и продукти, както и предотвратяване на риска от големи аварии.

През 2006 г. ЕС прие ново законодателство за химикалите – Регламент № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Въвеждат се нови задължения за индустрията, свързани с разработване на доклади

за химическа безопасност, извършване на оценка на риска от употребата на химикали, осигуряване на информация за безопасните употреби на веществата по веригата на доставка, което ще даде възможност за бързо въвеждане на цялостна или частична забрана на определени вещества, водещи до неприемливи рискове за човешкото здраве или околната среда.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

Общия брой на обхванатите фирми, които произвеждат, съхраняват и употребяват химични вещества и препарати на територията на РИОСВ-Смолян е 44. Това са фирми от минно-преработвателната, леката и хранително-вкусовата промишлености.

През 2010 г. са извършени 46 проверки по контрол на химични вещества и препарати. При проверките са дадени 43 предписания, които са изпълнени. През 2010 г. са извършени 41 бр. проверки при което е проверявано наличието на ИЛБ, дадени са 2 предписания за липса на ИЛБ или за несъответствие му с нормативните изисквания. В зависимост от статуса на фирмата спрямо Регламент REACH – производител, потребител по веригата се контролират предприетите действия по Регламента.

Проверките се извършват съгласно Указания за провеждане на контролната дейност по прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химични вещества и препарати REACH, утвърдени със Заповед № РД - 250/08.04.2009 г. на Министъра на околната среда и водите.

При осъществяване на контрола на фирмите, попадащи под обхвата на регламента се следи за:

- наличие на предварителна регистрация – за производители/вносители;
- наличие на информационен лист за безопасност (ИЛБ) на български език, с 16 раздела, съдържащ изискваната информация за съответното химично вещество или препарат;
- изпълнение на мерките за управление на риска, посочени в ИЛБ;
- предоставянето на информация, съгласно изискванията на Дял IV на Регламента
- наличие на вещества от кандидат - списъка за включване в Приложение XIV на REACH и предоставяне на информация за тях по реда на чл. 31 и/или чл.33 на Регламента.

При контрола на фирмите, които произвеждат, употребяват или съхраняват опасни химични вещества се следи за спазване на условията на съхранение и съвместно съхранение на химикалите, складовите помещения и съоръжения и съответствието им с информацията, посочена в т.7 и т.10 в листа за безопасност.

На територията на РИОСВ – Смолян има една фирма - “Арси козметикс” ЕООД – гр.Рудозем, която произвежда растителни екстракти и козметични препарати и е извършила предварителна регистрация на 10 бр. екстракти. Фирма “Кемили” ЕООД, гр.София, която извършва търговска дейност е извършила предварителна регистрация на 40 бр. екстракти, произвеждани от “Арси козметикс” ЕООД.

Съвместно с Териториална дирекция “Гражданска защита” – гр.Смолян в изпълнение на Заповед №4 – ГЗ/05.01.2009 г. на Областният управител на област Смолян бяха извършени 4 проверки на потенциално опасни обекти.

2.4.2. Директива СЕВЕЗО

На територията на РИОСВ – Смолян има 5 фирми, които използват и съхраняват опасни химични вещества и препарати и на които е издадено Разрешително по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. Всичките са класифицирани като „предприятия с нисък рисков потенциал”, съгласно критериите по Приложение №3 от

ЗООС. Целта е предотвратяването на големи аварии с опасни вещества и ограничаването на последствията от тях за живота и здравето на хората и околната среда.

1. Обогабителна фабрика “Ерма река” с оператор “Родопи еко проджектс” ООД – гр.Златоград – Разрешително за експлоатация № 88/2007 г.

2. Обогабителна фабрика гр. Лъки с оператор “Лъки инвест” АД – гр.Лъки – Разрешително за експлоатация № 71/2007 г.

3. Рудоземска обогабителна фабрика с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан – Разрешително за експлоатация № 113/2008 г.

4. Взривен склад „Хаджийски дол” с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан – Разрешително за експлоатация № 139/2009 г.

5. “Предприятие за промишлени взривни вещества” – с. Фабрика, общ.Златоград с оператор ”ПЕР” ООД – гр.София – Разрешително за изграждане и експлоатация № 118/2008 г.

През 2010 г. бе издадено разрешително за експлоатация по чл.104 от ЗООС на Взривен склад „Хаджийски дол” с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан.

Съгласно утвърдения годишен план за контролната дейност на комисията по чл. 157а от ЗООС на 28.04.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 88/ 2007 г., издадено по реда на чл. 104, ал.1 от ЗООС на обект Обогабителна фабрика “Ерма река” с оператор “Родопи еко проджектс” ООД – гр.Златоград, на 29.09.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 71/ 2007 г. на обект „Лъки инвест ЛОФ” с оператор „Лъки инвест” АД, гр.Лъки, обл. Пловдив, на 29.10.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 113/ 2008 г., на обект „Рудоземска обогабителна фабрика” с оператор „Горубсо Мадан” АД, гр.Мадан.

Обект „Предприятие за производство на взривни вещества” в с. Фабрика, общ. Златоград не е построен и не беше включен в плана за контролната дейност за 2010 г.

В изпълнение на изискването на чл.15, ал.3 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за намаляване на последствията от тях /ДВ, бр.39/2006 г./ бяха проведени предварителни срещи с комисиите с цел запознаването на членовете им с дейността, характеристиката на обектите и обхвата на проверките. На тези срещи бяха представени чек – листове с условията на разрешителните и задълженията на операторите, които подлежат на контрол. Въз основа на направените констатации от членовете на комисията в деня на проверките бяха съставени констативни протоколи и бяха дадени задължителни предписания на “Родопи еко проджектс” ООД б на брой, а на “Лъки инвест” АД – гр.Лъки – 4 на брой, а на При проверките се установи, че операторите са предприели необходимите мерки за предотвратяване на големи аварии.

Няма съставени актове за констатирани административни нарушения по ЗЗВВХВ.

3.Комплексна фонова станция “Рожен”

Съгласно Заповед от 01.01.2005 год. на Министъра на МОСВ в КФС Рожен се контролират следните атмосферни замърсители: общ прах. фини прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5). арсен (As). живак (Hg). кадмий (Cd). никел (Ni). полиароматни въглеводороди (РАН). оловни аерозоли (Pb). серен диоксид (SO2). азотен диоксид (NO2). азотни оксиди (NOx) и озон (O3). Отчитат се и следните метеорологични параметри: скорост и посока на вятъра. атмосферно налягане. обща слънчева радиация. влажност и температура на въздуха.

Комплексна фонова станция обхваща изследвания на преноса на замърсяващи вещества и тяхното действие върху околната среда.

Информационната база на фоновия мониторинг включва данните за състоянието на компонентите на природната среда /атмосферен въздух , валежи, повърхностни и подземни води, почви и биота/ за съдържание на замърсители в тях,а също така и данни за някои метеорологични показатели.

Пълните данни от анализите са налични в РЛ – Смолян и достъпа до тях може да се осъществи чрез процедурата за достъп до обществена информация.

3.1. Въздух - имисии,

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр. 1h концентрации	Брой превишения на ПС за СЧН (350µg/m ³)	Максимална измерена средночасова концентрация (µg/m ³)	Брой превишения на АП (µg/m ³)	Брой регистрирани данни, бр. 24h концентрации	Брой превишения на ПС за СДН (125µg/m ³)	Брой превишения на ГОП (75µg/m ³)	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
SO ₂	8101	0	50.8	0	362	0	0	13.19	2.16

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр. 1h концентрации	Брой превишения на ПС за СЧН (200µg/m ³)	Максимална измерена средночасова концентрация (µg/m ³)	Брой превишения на АП (µg/m ³)	Брой регистрирани данни, бр. 24h концентрации	Брой превишения на ГОП (140µg/m ³)	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
NO ₂	8079	0	13.1	0	363	0	3.65	1.17

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр.	Брой превишения на ПС за СДН (50µg/m ³)	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
ФПЧ ₁₀ – фини прахови частици - 10 µm	355	8	117.8	16.1

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр.	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
ФПЧ _{2.5} - фини прахови частици – 2.5 µm	326	42.0	7.16

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр.	Брой превишения на ПДК за с.д. (0.25mg/m ³)	Максимална измерена концентрация (mg/m ³)	Средна/ годишна концентрация (0.15mg/m ³)
Суспендирани частици или Общ суспендиран прах	353	0	0.137	0.013

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр. 1h концентрации	Максимална измерена средночасова концентрация (µg/m ³)	Брой превишения на ПИН (180µg/m ³)	Брой регистрирани данни, бр. 24h концентрации	Брой превишения на ППП (240 µg/m ³)	Максимална измерена средноденоношна концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
Озон (O ₃)	8205	143.43	0	364	0	122.04	79.93

Замърсител	Брой регистрирани данни, бр.	Максимална измерена концентрация (µg/m ³)	Средна годишна концентрация (µg/m ³)
Бензен	8549	1.44	0.22

3.2. Води - повърхностни

№ по ред	р.Чепеларска - извор Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / валидирани методи	Стойност и допуск на показателя***	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)
1	2	3	4	5	I-во трим.	II-во трим.	III-то трим.	IV-то трим.
1	Температура	°C	БДС 17.1.4.01-77	-	6,2±0,2	7,4±0,3	8,2±0,3	7,2±0,3
2	Активна реакция, рН	рН единици	БДС 17.1.4.27-80	6,5-8,5	8,22±0,02	7,81±0,02	7,74±0,02	7,70±0,02
3	Разтворен кислород	mg/l	БДС EN 25814:2002	6	10,2±0,2	9,8±0,2	9,7±0,2	11,2±0,2
4	Наситеност с кислород	%	БДС EN 25814:2002	75	96±8	94±8	94±8	110±9
5	Електропроводимост	µS/cm	БДС EN 27888:2002	700	433±9	439±9	439±9	448±9
6	Перманганатна окисляемост	mg/l	БДС 17.1.4.16-79	10	<1**	<1**	<1**	<1**
7	БПК 5	mg/l	БДС EN 1899-1,2:2004	5	<1**	<1**	<1**	<1**
8	Обща твърдост	mgеqv/l	БДС ISO 6059:2002	7	4,44±0,13	4,28±0,13	4,16±0,12	1,84±0,04
9	Разтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	700	217±4	229±5	269±5	266±5
10	Неразтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	30	<5**	<5**	14,0±0,3	7,0±0,1
11	Азот (амониев)	mg/l	БДС ISO 7150-1:2002	0,1	0,033±0,003	0,189±0,019	0,031±0,003	0,080±0,008
12	Азот (нитратен)	mg/l	БДС ISO 7890-3:1998	5	0,61±0,03	0,60±0,03	1,01±0,05	0,86±0,04
13	Фосфати (PO4)	mg/l	БДС EN ISO 6878:2005	0,2	<0,015**	<0,015**	<0,015**	<0,015**
14	Желязо	mg/l	БДС ISO 6332:2002	0,5	<0,01**	<0,01**	<0,01**	<0,01**
15	Манган	mg/l	БДС 17.1.4.15-79	0,1	0,033±0,001	<0,02**	3,85±0,12	<0,02**
16	Никел	mg/l	БДС 17.1.4.23-80	0,05	<0,01**	<0,01**	<0,5**	0,020±0,002
17	Общ брой микроорганизми при 22°C	KOE / 1ml	БДС EN ISO 6222:2002	<105	104	128	520	320
18	Общ колититър	ml	БДС 17336-93	<0,1	1	10	0,1	0,1
19	Ешерихия колититър – терморезистентни (44°C)	ml	БДС 17336-93	<1,0	50	10	10	10
20	Патогенни микроорганизми (салмонела)	-	ISO 6340:1995	Не се допуска	Не се доказа	Не се доказа	Не се доказа	Не се доказа
21	Кадмий	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,005	<0,004**	<0,004**	<0,05**	<0,005**
22	Олово	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,02	<0,004**	<0,004**	<1,0**	<0,005**
23	Цинк	mg/dm ³	ISO 8288:1986	1	0,045±0,001	0,149±0,002	78,7±1,3	0,079±0,001
24	Мед	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,05	<0,018**	<0,018**	<0,5**	<0,02**
25	Арсен	mg/dm ³	БДС EN ISO 11969:2002	0,02	<0,00027**	<0,00027**	<0,5**	<0,0003**

№ по ред	р.Бяла над с.Соколовци Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / валидирани методи	Стойност и допуск на показателя ***	Резултати от изпитването (стойност, неопределено ст)	Резултати от изпитването (стойност, неопределено ст)	Резултати от изпитването (стойност, неопределено ст)	Резултати от изпитването (стойност, неопределено ст)
1	2	3	4	5	I ^{во} трим.	II ^{во} трим.	III ^{то} трим.	IV ^{то} трим.
1	Температура	°C	БДС 17.1.4.01-77	-	1,2±0,1	7,6±0,3	8,6±0,3	7,8±0,3
2	Активна реакция, рН	рН единици	БДС 17.1.4.27-80	6,5-8,5	7,89±0,02	8,19±0,02	8,37±0,02	8,24±0,02
3	Разтворен кислород	mg/l	БДС EN 25814:2002	6	12,5±0,3	10,2±0,2	12,2±0,2	10,8±0,2
4	Наситеност с кислород	%	БДС EN 25814:2002	75	101±8	99±8	107±8	108±9
5	Електропроводимост	µS/cm	БДС EN 27888:2002	700	173±3	220±4	268±5	188±4
6	Перманганатна окисляемост	mg/l	БДС 17.1.4.16-79	10	<1**	<1**	<1**	<1**
7	БПК 5	mg/l	БДС EN 1899-1,2:2004	5	<1**	<1**	<1**	<1**
8	Обща твърдост	mgeqv/l	БДС ISO 6059:2002	7	1,56±0,05	2,16±0,06	2,08±0,06	1,80±0,04
9	Разтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	700	97±2	119±2	182±4	108±2
10	Неразтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	30	<5**	<5**	<5**	<5**
11	Азот (амониев)	mg/l	БДС ISO 7150-1:2002	0,1	0,019±0,002	0,281±0,028	0,030±0,003	0,076±0,008
12	Азот (нитратен)	mg/l	БДС ISO 7890-3:1998	5	0,57±0,03	0,20±0,01	0,58±0,03	0,52±0,03
13	Фосфати (PO ₄)	mg/l	БДС EN ISO 6878:2005	0,2	<0,015**	<0,015**	<0,015**	<0,015**
14	Желязо	mg/l	БДС ISO 6332:2002	0,5	<0,01**	<0,01**	<0,01**	<0,01**
15	Манган	mg/l	БДС 17.1.4.15-79	0,1	<0,02**	<0,02**	<1,0**	<0,02**
16	Никел	mg/l	БДС 17.1.4.23-80	0,05	<0,01**	<0,01**	<0,5**	0,037±0,004
17	Общ брой микроорганизми при 22°C	КОЕ / 1ml	БДС EN ISO 6222:2002	<105	92	300	860	860
18	Общ колититър	ml	БДС 17336-93	<0,1	10	0,1	0,01	0,1
19	Ешерихия колититър – терморезистентни (44°C)	ml	БДС 17336-93	<1,0	50	0,1	1	0,1
20	Патогенни микроорганизми (салмонела)	-	ISO 6340:1995	Не се допускат	Не се доказа	Не се доказа	Не се доказа	Не се доказа
21	Кадмий	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,005	<0,004**	<0,004**	<0,05**	<0,005**
22	Олово	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,02	<0,004**	<0,004**	<1,0**	<0,005**
23	Цинк	mg/dm ³	ISO 8288:1986	1	0,273±0,003	0,045±0,001	31,47±0,51	0,080±0,001
24	Мед	mg/dm ³	ISO 8288:1986	0,05	<0,018**	<0,018**	0,520±0,011	<0,02**
25	Арсен	mg/dm ³	БДС EN ISO 11969:2002	0,02	<0,00027**	0,00029±0,0002	<0,5**	<0,0003**

** - граница на количествено определяне на метода; *** - съгласно Наредба №7, ДВ бр. 96/1986 г.

Фонови стойности на езера в района на КФС "Рожен" през 2010 год.

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / валидирани методи	Стойност и допуск на показателя**	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)
1	2	3	4	5	Тревистото езеро	Мътното езеро
1	Температура	°C	БДС 17.1.4.01-77	-	17,6±0,7	16,2±0,6
2	Активна реакция, рН	рН единици	БДС 17.1.4.27-80	6,5-8,5	6,75±0,02	6,78±0,02
3	Разтворен кислород	mg/l	БДС EN 25814:2002	6	5,2±0,1	4,7±0,1
4	Наситеност с кислород	%	БДС EN 25814:2002	75	71±6	56±4
5	Електропроводимост	µS/cm	БДС EN 27888:2002	700	44,0±0,9	49,0±1,0
6	Перманганатна окисляемост	mg/l	БДС 17.1.4.16-79	10	<1**	<1**
7	БПК 5	mg/l	БДС EN 1899-1.2:2004	5	<1**	<1**
8	Обща твърдост	mgeqv/l	БДС ISO 6059:2002	7	0,52±0,01	0,44±0,01
9	Разтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	700	59,0±1,2	58,0±1,2
10	Неразтворени вещества	mg/l	БДС 17.1.4.04-80	30	23,0±0,5	26,0±0,5
11	Азот (амониев)	mg/l	БДС ISO 7150-1:2002	0,1	0,034±0,003	0,038±0,004
12	Азот (нитратен)	mg/l	БДС ISO 7890-3:1998	5	1,12±0,06	0,62±0,03
13	Фосфати (PO4)	mg/l	БДС EN ISO 6878:2005	0,2	<0,015**	<0,015**
14	Желязо	mg/l	БДС ISO 6332:2002	0,5	0,020±0,002	0,056±0,006
15	Манган	mg/l	БДС 17.1.4.15-79	0,1	6,99±0,17	129,65±7,23
16	Никел	mg/l	БДС 17.1.4.23-80	0,05	<0,5**	<0,5**
17	Общ брой микроорганизми при 22°C	KOE / lml	БДС EN ISO 6222:2002	<105	320	420
18	Общ колититър	ml	БДС 17336-93	<0,1	0,01	1
19	Ешерихия колититър – терморезистентни (44°C)	ml	БДС 17336-93	<1,0	10	10
20	Патогенни микроорганизми (салмонела)	-	ISO 6340:1995	Не се допускат	Не се доказаха	Не се доказаха
21	Кадмий	mg/dm3	ISO 8288:1986	0,005	<0,05**	0,200±0,004
22	Олово	mg/dm3	ISO 8288:1986	0,02	<1,0**	10,23±0,25
23	Цинк	mg/dm3	ISO 8288:1986	1	175,2±3,9	182,1±4,2
24	Мед	mg/dm3	ISO 8288:1986	0,05	<0,5**	<0,5**
25	Арсен	mg/dm3	БДС EN ISO 11969:2002	0,02	<0,5**	<0,5**

** - граница на количествено определяне на метода; *** - съгласно Наредба №7, ДВ бр. 96/1986 г.

3.3. Растителност

Изследват се 7 вида растителни проби два пъти в годината в начало и края на вегетация начало на вегетация, резултатите от анализите по следните показатели са:

КФСРожен - 2008год.		в начало на вегетацията						в края на вегетацията							
№	Вид растителност	хлорофил А		хлорофил Б		каротиноиди		хлорофил А		хлорофил Б		каротиноиди			
	свежо тегло	mg/kg		mg/kg		mg/kg		mg/kg		mg/kg		mg/kg			
1.	Смърч-1г.	776,2		456,7		45,8		556,5		237,5		37,9			
2.	Смърч-2г.	585,3		395,6		78,5		722,6		318,7		91,5			
3.	Хвойна	875,9		476,9		81,4		504,7		239,0		85,1			
4.	Мъх	761,3		521,3		163,3		759,1		415,9		122,5			
№	Вид растителност	рН	ел.пров.	абс.сухо.в.во	Pb	Cu	Zn	Cd	рН	ел.пров.	абс.сухо.в.во	Pb	Cu	Zn	Cd
		-	µS/cm	%	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	-	µS/cm	%	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
1.	Смърч-1г.	4,37	120	54	0,21 ^{±0,03}	1,97 ^{±0,13}	40,06 ^{±5,40}	0,10 ^{±0,01}	4,89	66,8	66,8	0,29 ^{±0,04}	1,68 ^{±0,12}	12,20 ^{±1,66}	<0,040**
2.	Смърч-2г.	4,69	89,2	54	0,17 ^{±0,02}	1,45 ^{±0,10}	28,95 ^{±3,93}	0,04 ^{±0,002}	4,89	91,5	44	0,46 ^{±0,05}	1,82 ^{±0,12}	7,67 ^{±1,04}	<0,040**
3.	Хвойна	5,41	151,3	58	0,43 ^{±0,05}	2,53 ^{±0,17}	20,53 ^{±2,79}	0,10 ^{±0,01}	5,89	92,1	48	14,18 ^{±1,71}	4,80 ^{±0,33}	7,50 ^{±1,02}	0,10 ^{±0,01}
4.	Мъх	5,81	40,2	40	7,08 ^{±0,90}	3,57 ^{±0,24}	26,87 ^{±3,65}	0,36 ^{±0,02}	5,96	60,5	28	29,84 ^{±3,60}	8,79 ^{±0,60}	13,49 ^{±1,83}	0,27 ^{±0,01}
5.	Лишеи	5,14	78,4	84	3,96 ^{±1,10}	3,34 ^{±0,23}	33,36 ^{±4,53}	0,37 ^{±0,02}	4,93	98,8	87	11,93 ^{±1,44}	6,84 ^{±0,47}	29,44 ^{±4,00}	0,45 ^{±0,02}
6.	Мъртва горска растителност	5,39	103,5	87	4,33 ^{±0,50}	3,26 ^{±0,22}	25,76 ^{±3,50}	0,21 ^{±0,01}	6,47	408	82	33,35 ^{±4,03}	5,23 ^{±0,36}	13,79 ^{±1,87}	0,12 ^{±0,01}
7.	Кора от иглол.	5,01	39,5	85	5,65 ^{±0,68}	4,30 ^{±0,30}	29,57 ^{±4,02}	0,18 ^{±0,01}	5,01	47,0	79	2,74 ^{±0,33}	3,16 ^{±0,22}	20,83 ^{±2,83}	0,11 ^{±0,01}

3.3. Почви

Изпитвани са почви по националната система за почвен мониторинг II – ниво, вкисляване от пунктове - „св. Пантелей” – местност Рожен, „Водна кула” – с. Борино и „под Параклиса” – с. Борино. Изпитванията са проведени от РЛ – Смолян, резултатите от които са в протоколи от изпитване с номера: 386, 387, 388, 389, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411 и 412 от 11. 01. 2011 година.

Резултатите от мониторинга през 2010 г – II ниво, вкисляване, показват висока киселинност на почвите – почвите от всички пунктове са показали киселинно-алкалното равновесие в почвата $pH < 4$, или равно. Което е ориентиран показател за висока киселинност на почвите, дължаща се на процесите на изветряне на първичните минерали и е свързан с тяхната хидратация и с излужването на освободените от състава на кристалните решетки алкалоземни и алкални катиони. Прието, е поради химичната природа на хидрооксидите им, тези катиони да се обозначават като базични катиони или бази.

Сравнено с изпитваните показатели за предходната 2009 г., резултатите за същите за 2010 г. са с много близки стойности, което показва, че няма промяна на цялостната картина от предходната година до момента на пробонабирането

4. Екологично законодателство. Превантивна дейност

4.1. Екологично законодателство и контролна дейност

През 2010г. са съставени 28 (двадесет и осем) акта за установяване на административни нарушения. Издадени са 15 (петнадесет) наказателни постановления. Издадени са още 6 (шест) броя НП през първото тримесечие на 2011г., но се отнасят за актове, съставени през четвърто тримесечие на 2010г., или общо 21 бр. наказателни постановления.

При осъществяване на текущия контрол през отчетния период на 2010г. по Закона за управление на отпадъците са съставени 18 (осемнадесет) броя актове за установяване на административни нарушения, като 1 (един) от тях е изпратен за връчване на общинска администрация. По тези актове са издадени 14 (четиринадесет) наказателни постановления. Освен изпратеният за връчване акт, има образувано още 1 (едно) административно-наказателно производство, чрез съставен АУАН, по който административно наказващия орган все още не се е произнесъл с краен акт, поради доизясняване на фактите и обстоятелствата. В 2 (два) от случаите административно-наказателните производства са приключени с издадени Предупреждения по чл. 28, б.”а” от ЗАНН, докато в 1 (един) случай производството е приключено с прекратяване на основание чл. 54 от ЗАНН. Най – често констатираните нарушения се отнасят за не изпълнение на разпоредбите за третиране на различните по вид, произход и свойства отпадъци, неизпълнение на предписания и извършване на дейности по отпадъци без издадено разрешение по чл. 37 от ЗУО.

При осъществяване на текущия контрол през отчетния период на 2010г. върху факторите, които въздействат върху чистотата на атмосферния въздух има съставен 1 (един) акт за установяване на административно нарушение, за който има издадено наказателно постановление.

При осъществяване на текущия контрол през отчетния период на 2010г. върху факторите, които въздействат върху замърсяване на водите има съставени 5 (пет) броя актове за установяване на административни нарушения. Издадени са 5 (пет) наказателни постановления.

За биоразнообразието и защитените територии за периода на 2010г. няма съставени актове за установяване на административни нарушения. Няма издадени наказателни постановления.

При осъществяване на текущия контрол по Закона за опазване на околната среда също има съставени 4 (четири) броя актове за установяване на административни нарушения. Има издадено 1 (едно) наказателно постановление. В 2 (два) от случаите административно-наказателното производство е завършено с издаване на Предупреждения по чл. 28, б.”а” от

ЗАНН, докато в 1 (един) случай производството е приключено с прекратяване на основание чл. 54 от ЗАНН.

За отчетният период има обжалвани 3 (три) наказателни постановления.

За отчетния период на 2010г. има 1 (една) нова текуща санкция по чл. 69 от ЗООС за замърсяване на атмосферния въздух за обект – асфалтосмесител.

За периода на 2010г. няма наложени нови текущи санкции по чл. 69 от ЗООС за замърсяване на водите.

За отчетния период има наложена 1 (една) нова текуща санкция за замърсяване на руднични води над допустимите норми и/или при неспазване на определените в разрешителните емисионни норми и ограничения за обект – рудник.

През отчетния период в РИОСВ - Смолян са постъпили 39 (тридесет и девет) жалби и 18 (осемнадесет) сигнала. Общо 26 (двадесет и шест) от тях са препратени до други компетентни институции (органи) – Общински администрации, РЗИ, РВМС, РУ на МВР, ВиК, БДИБР – Пловдив, ДГС и др. тъй като са касаели проблеми извън правомощията на РИОСВ – Смолян.

След извършване на проверки от страна на експерти на РИОСВ – Смолян, както и съвместни проверки с други органи (институции) е установено, че в 31 (тридесет и един) от случаите жалбите или сигналите са основателни, а в 26 (двадесет и шест) от тези случаи - неоснователни. За решаване на проблемите, описани в жалбите и сигналите и за отстраняване на констатирани нарушения с констативни протоколи са дадени общо 16 (шестнадесет) задължителни за изпълнение предписания.

4.2. Оценка на въздействието върху околната среда и Екологична оценка на планове и програми

През 2010 г. са внесени 61 уведомления за инвестиционни предложения като 3 от тях са били за продължения подлежащи на задължителна ОВОС по Приложение 1 на ЗООС, а 58 са били за извършване на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. През годината са издадени 3 решения по ОВОС и

	2010		2009	
Издадени Решения по ОВОС	4		6	
Издадени Становища/ Решения по ЕО	2		1	
Издадени Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС	51		63	
	Да се извърши ОВОС	Да не се извърши ОВОС	Да се извърши ОВОС	Да не се извърши ОВОС
	12	39	15	48
Издадени Решения за преценяване на необходимостта от ЕО	Общо 10		Общо 11	
	Да се извърши ЕО	Да не се извърши ЕО	Да се извърши ЕО	Да не се извърши ЕО
	1	9	2	9
Извършени проверки по издадени Решения по ОВОС и ЕО	46		28	
- По документи	4		9	
- На място	42		19	
- Съставени протоколи	42		19	

Решенията по преценяване на необходимостта от ОВОС, през 2010 са бил предимно за: корекции на реки – 28%; ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение № 1) – 16% и съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства – 10%. Докато през 2009 г. ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи

дейности (невключени в приложение № 1) – 30%; пречиствателни станции за отпадъчни води (невключени в приложение № 1) – 14%.

Преориентацията на инвеститорите е поради продължаващата икономическа криза и ориентирането на инвеститорите към друг вид дейности. Не малък дял има и финансирането на инфраструктурни обекти по програми на Европейския съюз, което е видно от предимно инфраструктурните обекти които са процедурни през последните две години. Предвид световната финансова криза от средата на 2009 година инвеститорския интерес към реализацията на инвестиционни предложения, е намалял значително, като техния брой е намалял от 63 на 51. Тенденцията от 2009г. за намаляване на броя на инвестиционните предложения се е запазила. Като цяло степента на контролната дейност по издадени решения по ОВОС се запази. Не са констатирани съществени нарушения по издадените решения. От всички издадени Решения по ОВОС за курортни дейности почти на никое не е започнала реализацията му. Основната причина е драстично спадане на туристическия пазар и интереса на инвеститорите поради голямото предлагане и почти нулевото търсене.

Има обжалвано 1 решение за преценка на необходимостта от ОВОС, за което съда е отхвърлил жалбата, като неоснователна, но не е постъпил акт за влизане в сила. За две издадени решения по ОВОС не е постъпвало са обжалвани, но още няма постановление за нито едно от тях.

Издадените преценки за необходимостта за извършване на процедури по ЕО са запазили тенденцията от 2009г. Основно на процедура по ЕО се разглеждат общински планове и фотоволтаични централи.

По отношения на извършения контрол на издадените решения по ОВОС не са констатирани неизпълнения на поставените условия.

Политиката на РИОСВ-Смолян на местно ниво е била към прилагане на процедурите по ОВОС и ЕО в най-ранен етап на уведомяване за инвестиционното предложение. С влизане в сила през 2010г. на плановете за управление на речните басейни значително се подобри работа с Басейновите дирекции по отношение на налагане на строги правила по допускане за разрешение на водни обекти, които представляват повече от половината от всички процедурни инвестиционни предложения. Със съгласуване на инвестиционните предложения и планове и програми с органите на МЗ на ранен етап се подобри значително координацията по отношение на оценката на предложенията, плановете и програмите за риска за човешкото здраве. Съгласуването с отдел „ИДЗП“ на инвестиционните предложения по отношение на въздействиет върху растителния и животински свят е още един фактор за разглеждане на инвестиционните предложения, планове и програми в тяхната цялост. Комплексния подход при вземане на решение по ОВОС и ЕО процедурите предопределя значимостта на превантивната дейност, която не е сама по себе си индивидуален акт, а такъв съобразен с всички евентуални въздействия върху околната среда, животински и растителен свят, както и оценка на риска за човешкото здраве.

Общия брой на постъпилите преписки в направление превантивна дейност е както следва:

Вид преписка	брой
Общ брой постъпили уведомления за инвестиционни предложения	217
Общ брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	48
Общ брой постъпили доклади за ОВОС за оценка на качество	2
Общ брой постъпили искания за издаване на становище по ЕО	5
Общ брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО	10

От всичките проверки по ОВОС – 43бр. 4 са извършени по документи, а 39 с констативни протоколи на място.

От 3 бр. проверки по ЕО всичките са извършени по документи, поради незапочнала реализация на плановете предмет на ЕО.

От предвидените проверки на 36 обекта 19 са били обекти с издадени Решения по ОВОС или Преценка за необходимостта от ОВОС през 2008 и 2009г. За тези обекти са били предвидени 16 проверки по документи и 16 проверки на място. По данни от общините посредством получени копия от издадените разрешения за строеж и разрешителни за въвеждане в експлоатация, на нито един обект от предвидените не е било издавано разрешително и не са били одобрявани проекти. Поради горните причини тези обекти не са били проверявани.

4.2.1. Комплексни разрешителни

През 2010 г. са извършени четири проверки по изпълнение на условията по Комплексни разрешителни:

1. № 358 – Н0/2008 г. на „Регионално депо за неопасни на общините Смолян, Чепеларе, Баните и Лъки” с оператор община Смолян – От проверката се констатира, че информацията посочена в годишния доклад за изменение на дейностите, за които е издадено комплексното разрешително не се разминава с констатациите, извършени на място. Констатираха се несъответствия при изпълнението на 2 условия, за отстраняването на които бяха дадени задължителни предписания, които са изпълнени.
2. № 190-Н1/2009 г. на „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Мадан, Златоград и Неделино” с оператор община Мадан - От проверката се констатира, че информацията посочена в годишния доклад за изменение на дейностите, за които е издадено комплексното разрешително не се разминава с констатациите, извършени на място. Констатираха се несъответствия при изпълнението на 3 условия, за отстраняването на които бяха дадени задължителни предписания, които са изпълнени
3. № 387-Н0/2010 г. „Регионално депо за неопасни отпадъци на община Рудозем” с оператор община Рудозем - Констатираха се несъответствия при изпълнението на 10 условия, за отстраняването на които бяха дадени задължителни предписания, чито срок не е изтекъл.
4. № 328- Н0/2008 г. на обект „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Доспат, Сатовча, Борино и Девин” с оператор Община Доспат. От проверката се констатира, че информацията по всички точки, посочени в годишния доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително не се разминава с констатациите, извършени на място, които са изпълнени.

В РИОСВ-Смолян бяха представени в срок три броя Годишни доклади за изпълнение на дейностите за които е предоставено комплексно разрешително.

През 2010 г. е издадено Комплексно разрешително № 387-Н0/2010 г. „Регионално депо за неопасни отпадъци на община Рудозем” с оператор община Рудозем.